

„A feltámadott arca”

II. János Pál pápa a jubileumi év befejezésével apostoli levelet adott ki „Az új évezred kezdetén” címmel. Úgy érzem, hogy nem lehet méltóbb szavakkal kezdeni Egyházközségi levelünket, mint ebből a levélből vett részlettel. Krisztus látszólag reményt vesztetten kiált fel: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem!”. Azonban e mögött ott van az a mérhetetlen szeretet, amellyel magára vette bűneinket, hogy megváltson minket. Majd így folytatja apostoli levelét:

„Az Egyház, miként Nagypénteken és Nagyszombaton, folyamatosan megmarad ennek az átvértett arcnak a szemlélésében, melyben Isten élte van elrejtve, és amely a világ üdvösségét ajánlja fel. Ám az Egyház szemlélődése Krisztus arcáról nem állhat meg a Keresztrefeszített képénél. „Ő a Feltámadott!”. A feltámadás volt az Atya válasza a Fiú engedelmességére... Immár a feltámadt Krisztusra szegezi tekintetét az Egyház”. Az apostolfejedelmek – Péter és Pál apostolok – nyomába szegődik az Egyház, aki könnyezik tagadása után, illetve villámcsapásként érzékeli a damaszkuszi úton való találkozást.

A Szentatya a mai keresztény feladatának azt tartja, hogy „megújult lendületet kell meríteni keresztény életünkben”. Az életszentség útjának eszébe: az imádság, a vasárnapi szentmise, a kiengesztelődés szentsége, az Ige hallgatása és hirdetése. Mindezek biztosítják a Feltámadottal való találkozás után a róla való tanúságtételt.

Kívánom, hogy a Feltámadott arcát sugározzuk magunk körül és így válósítsuk meg tökéletesebben a róla való tanúságtételt.

É köszöntő szavakkal kívánok minden kedves hívünknek áldott, szent, örömteli húsvéti ünnepeket.

István atya

Lelkipásztori adatok a 2000. évről

Keresztelések száma: 53. Gyermek: 19 fiú, 25 leány; Felnőtt: 4 férfi, 5 nő.

Elsőáldozók száma: 60.

Esküvő: 35 pár jelentkezett, ebből 23 pár itt esküdött;

Temetés: 46 férfi (8 volt szentségekkel ellátva); 47 nő (17 volt szentséggel ellátva).

Jubileumok 2000-ben

Kada Lajos érsek atya

július 20-án ünnepelte püspökké szentelésének 25. évfordulóját;

Nagy Dénes és felesége Ilona

február 19-én ünnepelték aranylakodalmukat;

Füstös Ferenc és felesége Mária

augusztus 6-án ünnepelték aranylakodalmukat;

Pázmándi Gábor és felesége Margit

július 23-án ünnepelték ezüslakodalmukat;

Isten éltesse őket!

Április 28-tól május 1-jéig **Ravenna–Bologna** zarándokút.

Még van lehetőség jelentkezésre. Költség: 57.000.-Ft.

Pünkösdi csíksomlyói ifjúsági zarándoklatra tájékoztató
a könyves asztalnál.

Május folyamán jelenik meg István atya szerkesztésében
a **Liturgikus lexikon** 2. bővített kiadása.

Az ezredforduló húsvétján

Különleges lesz-e az idei, az új évezred első húsvétja vagy belesimul évtizedes szokásainkba, ismétlődő ünnepeink körforgásába?

Együtt érezzük-e a virágvasárnapi hozsannát, a nagycsütörtöki olajfák-hegyi magányt, a nagypénteki keresztút szenvedését és a „Krisztus Feltámadott!” határtalan, hitet formáló és bizonyosságot adó örömét?

Az Atyát megtaláló magány, a szellemi és fizikai megalázás, a szenvedés és a hit vigasztaló öröme személyes életünk részeként, a megélt huszadik század élményeit idézik.

A két világháború országcsonkító, családnymorító tapasztalása, a „dicső forradalmak”, a kitelepítések, a beszolgáltatások, a szabadságharcunkat megtagadtató, elhallgattató, befelé forduló megemlékezések csendes nagycsütörtöki magánya, a feltámadás reményét hordozó októberi napok és a rendszerváltozás hozsannája Krisztust kereső életünk része volt. Csendesen, vagy hangoskodva, imát mormolva vagy szitkozódva, kirekesztetten vagy megalkuvással, emberi gyarlóságaink keresztjével jártuk saját kálváriánkat. De élt bennünk a harmadik nap bizodalma, és ha csak apró dolgainkban, ha csak családunk körében, vagy barátaink zárt világában megtapasztalhattuk talpra állásaink, feltámadásaink élményét.

Családunk és családom hol megfogyatkozva, hol gyarapodva évtizedek óta járja a „télius” vagy tavaszi húsvétok kőszegi stációit, és a város fölé emelkedő Kálvária-hegyen köszönti a feltámadást.

Kell a megszokás, kell a hagyomány, amely testvéreket, unokákat és dédunokákat az ország különböző pontjairól ilyenkor hazaparancsolja, és szükséges a belső vállalás, a hit, amely ilyenkor meghív, és nem enged.

Természetes, hogy e húsvéti „körmenetünknek” része a temető, a sírokra tett barkaág vagy a Kálvária-domb oldalában szedett tavaszshírnők ibolya. A velünk már együtt nem vándorlókat, de lélekben Vele együttlévőket is közeink hozza. Múltat és jelent egybekapcsolja.

Míntha az ünnepnek, nekünk is szólna az ezredforduló jelmondat: „Múltunk a reményünk – Krisztus a jövőnk”.

Milyen utat szán nekünk, nem tudhatjuk előre, de hogy milyen utat választunk, az a mi felelősségünk, arról nekünk kell elgondolkodni, ha máskor nem, az évezred első húsvétján.

Az információs társadalom elérhetővé tesz mindent és mindenkit, utat kap a jó és gonosz, az értékes és a talmi, de van-e etalon, aminek alapján választani tudunk? Gazdaság és gazdagság ígéretében „forint-értékűek” lesznek cselekedeteink, és forintokkal akarjuk megváltani önmagunkat? A globalizálódó világunkban a mindenség közepében érezhetjük magunkat, és megtaláljuk-e azt az utat, amelyen a felmérhetetlentől, az átfoghatatlantól rettegve nem leszünk magányosak? A közelgő európai határtalanságban hogyan lehetünk majd egyszerre európai állampolgárok és értékeinket megőrző magyarok? Az új évszázad tudományossága, a beköszöntő „genom program”, a technikai civilizáció, a világméretű környezeti ártalmak kihívásai közepette mi lesz a válaszuk az élet kultúrájának kérdéseire?

Tudósok, politikusok, közéleti emberek a maguk módján adnak válaszokat, és ezek között válogathatunk. De az utunkat mi járjuk, nekünk is meg kell állni, és nekünk is választ kell keresni!

A kereséshez, a válasz adásához idézem Márai Sándor *Kassai Polgárok* drámájának nyitó jelenetét. Kassa város polgárai függetlenségük, értékeik védelmére, a várható csatározásra készülnek, és János a Kassai dóm kőfaragó mestere a város feletti erdei tisztáson fiától, Kristóftól búcsúzik, akit a család hagyományai szerint küld idegen országba, a kőfaragás mesterségének tanulására.

E szavakkal bocsátja útjára fiát:

„Mindig nyugatra menj. És ne feledd soha, hogy keletről jöttél...”

Mondd el nekik, hogy síkságok és hegyek között él egy nép, amely az emlékezés ősvilágából érkezett ide. Tanuld meg nyelvüket, mert a mi szavunkat senki nem érti a világban. Titkunk van, mert kevesen vagyunk...

Mondd el nekik, hogy várost építettünk az őserdőben, országok és népek határán. Kőből építettük az ő szokásaik szerint.

Mondd meg nekik, hogy keresztények vagyunk, és a magasabb emberi rend szerint akarunk élni. Mondd meg nekik, hogy hittünk valaminek.

Mekkora a kőfaragó mester, a kassai polgár európaisága, amely a szűk-szűk helyzetben is a jövőre gondol, és katonáskodás helyett a jövőt alapozó tanulmányútra küldi fiát, Kristóft. Milyen határozott érték tudat, amely az útravaló gondolatokat megfogalmazza. Az európai tudás, a magyarság és a kereszténység egyidejű vállalása talán nekünk is példa-

ként szolgálhat az ezredfordulós, útkereső években. Milyen pontos jövőlátás! Nyelvi elszigeteltségünkben is fennmaradásunk forrása, a kevesen lévők titok-tudása: hitünk, a kereszténységünkől fakadó élni akarásunk.

Visszatérve a jelenetre, Kristóf, a fiú is megszólal:

„A világ idegen és veszélyes. Most, amikor el kell mennem, úgy érzem, egyszerűbb és nekemvalóbb lenne, ha itthon maradnék, és jó meseterem lenne. A templom még nem épült fel egészen. Segítenék neked s a többieknek, akik a városban élnek, hogy szép és nagy templomot építsünk, mely megáll az időben.”

Az apa válasza tömör és egyértelmű:

„A templom soha nem készül el egészen. Minden nemzedék épít rajta valamit. A te munkádra is sor kerül.”

Bölcs és időtálló figyelmeztetés. Igen, a Kassai dóm dacolva az idővel ma is hirdeti az ősök emlékeztétét. Igen, nemcsak a kassai polgároknak, hanem mindannyiunknak vannak templomaink, melynek építését elkezdtük, és amelyen a következő generációnak is hivatása lesz a továbbépítés.

A „templom soha nem készül el egészen” nem a vigasztaló lemondás üzenete, hanem a tökéletességre törekvő ember, jövőbe vetett hite, a jobbitó szándéktól vezérelt építő öröme, s talán a mindenkori húsvétok üzenete.

Szövényi Zsolt

Zakeus, a dzsentlemen

Március 24-én, a nagybőjti lelkigyakorlat utolsó napján Szerencsés Zsolt atya többször idézte Lukács evangéliumának azt a részét, amelyben Zakeusról, a vámosok megvetett és bűnösnek tartott vezetőjéről esik szó, aki Jézus elé állva megindultan jelentette ki, hogy vagyonának a felét a szegényeknek adja, és akiket megcsalt, azoknak négyannyit ad helyette. (Lk 19, 8). Az akkori és a mai közgondolkodás szerint a Római Birodalom vámosa tisztességtelen ember kellett hogy legyen, aki gazdagságát csak mások megkárosításával szerezhette, akinek a „vérében volt”, hogy csaljon. Ha azonban nagyító alá helyezzük a Szentírás által idézett Zakeus nyilatkozatot, a kép nem ilyen egyszerű. Feltehető, hogy Zakeus előre megfontoltan és szavahihetően nyilatkozott. Akkor pedig általános iskolai matematika feladat segítségével kiszámolható, hogy ha vagyonának egyik felét a szegényeknek adta, akkor vagyonának a másik fele elegendő kellett hogy legyen az általa megcsaltak négyszeres kárpótlására, azaz vagyonának legfőljebb egy nyolcada (12,5%-a) származhatott csalásból, a többit „becsületes úton” kellett hogy megszerezze. De mivel nem valószínű, hogy teljes vagyonát utolsó szálíg elosztotta, hiszen családjának élnie kellett valamiből később is, feltehető, hogy körülbelül 10%-ot megtartott magának. Ebben az esetben viszont a megcsaltak négyszeres kárpótlására vagyonának csak 40%-a állhatott rendelkezésre, következésképpen a csalással szerzett vagyoni hányad „mindössze” 10%-ot tehetett ki. – Mai szemmel Zakeus valószínű dzsentlemennek számít, hiszen azok a kereskedők és iparosok, akik napjainkban „csak” 10% erejéig nyomják meg a ceruzájukat, a társadalom tisztességes polgárai közé tartoznak, senki sem vitatja el tőlük „becsülettel” szerzett javaikat. A bűn társadalmi tűréshatára ma sokkal magasabb százalékos szinten húzódik, mint régen. Korunk társadalmának nagystílű vámszedői a tisztességtelen vagyonszerzésben nem olyan szerények, mint Zakeus volt. Adócsalásból, közjavak büntetlen ki-sajátításából, kábítószer-kereskelemből, fekete pénzek tisztára mosásából, a törvények joghézagainak lelkiismeretlen kihasználásából hatalmas vagyonok nőnek ki a földből nap mint nap, amelyek sokszor 100% erejéig bűnös eredetűek. Vajon milyen ítéletet vonnak magukra ezek a vámosok, ha a Szentírás Zakeust bűnősként állítja elének?

Kesselyák Péter

Kis – nagy bűneink

Nagyböjti lelki tükör. Rendhagyó gondolatok
az elismerésről és az irigységről

Húsvét közeleg. Nagyböjtben minden katolikus kicsit többet foglalkozik lelke nagytakarításával. Egyházunkban mindnyájunknak „kötelessége” évente legalább egyszer szentgyónással megtisztítani lelkét.

Ma, amikor sokan napos áldozók vagyunk, sőt néha – engedéllyel – kétszer is magunkhoz vesszük az Úr szent testét, nem is gondoljuk, hogy ez nem volt mindig így. Szent Pál ugyanis azt mondja, hogy aki méltatlanul eszi az Úr testét és issza a vérét, halált eszik. Ennek következtében az őskeresztények ill. később a kora kereszténység időszakában nem volt szokásban a gyakori szentáldozás.

Skóciai Szent Margit egy apostol buzgóságával és bölcsességével mutatott rá, hogy „ha a bűnösöknek nem volna szabad venni az Úr testét, akkor senki sem vehetné”.

A gyónások radikális csökkenését tapasztalva, viszont azt a következtetést vonhatjuk le, hogy azoknak a keresztényeknek a száma növekszik, akik úgy gondolják „a tízparancsolatot nem sértettem, nem loptam, nem gyilkoltam, nincs halálos bűnöm, nyugodtan áldozhatok”.

Valóban nincs bűnük ezeknek az embereknek?

Vétkeztünk-e embertársaink ellen, pl. irigységgel?

Vétkeztünk-e embertársaink ellen, pl. az elismerés megtagadásával?

Skóciai Szent Margit nem röstellt nemzeti zsinatot összehívni, és törvényben rögzíteni a húsvéti kötelezettséget, a szentgyónást és szentáldozást.

Most, húsvét időszakában mielőtt belépünk a gyóntató helyiségbe, gondoljuk át, vétkeztünk-e valamilyen módon felebarátainkkal szemben?

Gyónás előtt nem lesz tanulság nélkül való a következő rövid tanulmány.

A személyes boldogság elidegeníthetetlen az embertől, kizárólag a személyek kölcsönös elismerésén alapulhat egészséges, tartós emberi kapcsolat. A nagy német filozófus Hegel írja, hogy „személyiségem létezése más személyek létében, a rájuk való vonatkozásomban s az általuk való elismertetésben van”. Nyilvánvalóan azt akarja mondani, hogy a személy által elismert, azaz értéként elfogadott és ennek megfelelően meg-

becsült „te” mérhetetlenül több mint a pusztán „nem-én”. Az egészséges személyiségfejlődés elengedhetetlen feltétele az elismerés, amit már első mosolyával nyugtáz és viszonzoz a csecsemő édesanyjának. Később társadalmi elismerés hiányában nem alakul ki az egészséges önbizalom. Tanítók, tanárok a megmondhatóí – akiknek az ifjúsággal van dolguk, így jelentős képviselői „az elismerés stratégiai aktusának” – hogy akit nem ismernek el, az hamarosan elveszíti önbizalmát és nem tud hinni magában. Nem az elismeréstől lesz értékessé létünk, de az elismerés irányítja a figyelmet a bennünk rejlő valóságos értékekre, láthatóvá teszi őket, mint napfény a színeket. Bizonyos aszketikák hatására sokáig hajlottunk rá, hogy a külső elismerést mellékesnek, esetleg károsnak is tekintsük személyiségünk fejlődése szempontjából. Pedig már Cicero megállapította: „honos alói artes: az elismerés táplálja a művészetet”. S ez nemcsak a művészetre érvényes. A társadalmi elismerésnek rendkívül sokféle módja van: annyiféle, ahányféle közösség van a társadalomban. Az egyik végtel a hatalom kikényszerített elfogadása, a másik a baráti megbecsülés és szeretet. Közöttük helyezkedik el a szülői, nevelői, állami tekintélyek részéről történő elismerés, hivatásbeli és különféle közösségi megbecsülés. Nyugodt lelkiismerettel kijelenthetjük, elismerés nélkül nem tudunk élni. Az elismerés a bizonyosság rá, hogy nem hiába munkálkodunk, hogy sajátosságunk az, ami kizárólag csak ránk bízott, hozzájárul az egész közösség boldogulásához. Nem tudunk bízni magunkban, ha nincs aki bízik bennünk. Nem tudjuk értékelni létezésünket, ha nincs, aki értékesnek tartja. Nem találunk rá életünk értelmére, ha életünk nem ad értelmet mások életének. Az elismerés föltételezi az egyéni különbségeket. Ahol teljes és tökéletes az egyenlőség, jobban mondva az egyformaság, ott hiányzik az öröm, hogy elismerik az ember egyéniségét. Éppen az mozdítja elő az emberiség egységét, hogy nemcsak elismerik az egyéni sajátosságokat, hanem elősegítik és támogatják kibontakoztatásukat abból a célból, hogy kölcsönösen kiegészítve egymást, könnyebben találjunk rá közös rendeltetésünkre.

Az elismerés nagyon sokféle formában fejezhető ki, hiánya pedig az egyik legkárosabb emberi- társadalmi jelenség melegágya. Max Scheler német filozófus egy francia szót használt az irigységről írt, immáron klasszikus tanulmánya címében. A „ressentiment” nem pusztán irigység, hanem inkább neheztelés: a kisformátumú ember beteges alkata, a törpelelkű, aki kényszerítő szükségét érzi annak, hogy szidjon, ócsárol-

jon, becsméreljen, gyanúsítgasson mindenkit, akiben tudata mélyén megsejti a nagyságot. Scheler mondja, hogy az a fajta irigység táplálja legerőteljesebben a nehezteletést, amelyet a másik ember egyénisége vált ki. Ez az egzisztenciális irigység mintegy állandóan suttogja: „mindent meg tudok bocsátani neked, csak azt nem, hogy vagy és hogy éppen az vagy, aki vagy: hogy én semmiképpen se vagyok te”. Nem a másik sikerei, vagyona és tehetsége nyomasztó, hanem a léte. „Az ilyen irigység pusztítja létezésétől fosztja meg a vetélytársat, mert magát ezt a létezést érzi tehernek, szemrehányásnak és elviselhetetlen megaláztatásnak”. Ez ellen mi az, amit minden kereszténynek ajánlhatunk? *„Mások kiemelkedő érdemei ellen nincs egyébr orvosság, csak a szeretet,”* (Goethe)

Scheler azonban nem éri be a tünet leírásával, hanem feltárja a nehezteletés pszichológiai gyökereit is. Az irigy embert nyomasztja és ugyanakkor elbűvöli a nagyság, de mélyen zokon veszi, ha más emberben megvan ez a tulajdonság, benne pedig nincs. „Nem igazság, hogy a másikban megvan az, amit én oly veszettül kívánok”. Delejesen vonzzák az olyan tulajdonságok, mint az életöröm, ragyogás, szerencse, hatalom, erő. Képtelen figyelmen kívül hagyni, meg kell látnia, észre kell vennie őket, akár „akarja” akár nem. Ugyanakkor szeretné elterelni figyelmét, hiszen kínzó vágy gyötri ezekért a tulajdonságokért és tudatában van, hogy vágyakozása hiábavaló. Ennek a belső folyamatnak első eredménye egy sajátságosan meghamisított világgép, a tárgyilagosság elferdülése. Az értékek átértékelődnek számára, s minél inkább menekül a való értékek elől, annál inkább fordul azok ellenlábasaihoz. Így önkéntelenül is bemocskolja az életet és a világot ezért, hogy igazolhassa saját elferdült értékrendjét. Hosszabb távon lehetetlen és eredménytelen elterelni a figyelmet a kiválóságáról, hiába rágalmazza valaki a világot és az életet azért, hogy igazolja a maga elferdült értékélményét és értékrendjét. A neheztelető embernek újból és újból szembe kell néznie az élet pozitív oldalával, a boldogsággal, szépséggel, szellemmel, emberi jósággal és nagylelkűséggel. Amikor pedig valamely érték akaratlanul is felkelti a neheztelető figyelmét, a pusztta látvány is elegendő, hogy kiváltsa a gyűlöletet az iránt, aki rendelkezik e tulajdonságok valamelyikével, bár sosem bántotta az irigykedőt. A nehezteletést kiváltó személy tehetetlen „ezzel a hiénaszerű, mindig ugrásra kész vadsággal szemben”. Nem az „ellenség” cselekedetei vagy magatartása váltja ki irigységét, mélyebb az, és minden másnál kibékíthetlenebb. A gyűlölet nem átmeneti sajátosságok

vagy tulajdonságok ellen irányul, hanem a másik ember lénye és léte ellen.

A mindennapok élettapasztalatát tükröző nyelvünk „sárga” irigységnek nevezi a jelenséget, nyilván a nehezteléstől megszállott gyomorbetegek egészségtelenül sápadt arcszíne nyomán. A sárga irigység keseríti meg a jó képességű gyermekek életét. Sajnos kevesen állhatják az igazi tehetséget, s ezért minden eszközt latba vetnek, hogy a többiekhez hasonlóvá tegyék. Nemcsak osztálytársak, hanem azok szülei is, hiszen nekik is szűgyen, ha másnak a gyereke tehetségesebb az övékénél. A legkülönösebb azonban az, hogy nem ritkán éppen a rátermett gyermek szülei igyekeznek visszaszorítani magzatukat az átlag szintjére. Természetesen csodálatos szólammokkal „magyarázzák meg”, hogy „a gyermeknek meg kell tanulnia beilleszkedni” és „nem szabad, hogy nagyképű legyen”, mert „később még bajba keveredik”, ha túlságosan komolyan veszi magát. A tehetséges gyermek ilyen „nevelése” egyenesen látszat, sőt gyakran szülői képmutatás. Hiszen a szülők éppúgy rettegnek éles eszű gyermeküktől, mint bárki más. Az irigység fiatal áldozata azonban képtelen észlelni a reá leselkedő veszedelmet. Egyedül őt nem keríti hatalmába az irigység, nem érez különösebb vágyat a másik adottságára és minden valószínűség szerint sokkal inkább csodálja kiválóságát, mintsem rettegen tőle. Az irigység áldozatainak egyszerűen nem megy a fejébe, hogy miért acsarkodik ellene az emberek egy része. Szorgalmasan dolgozik, igyekszik nagylelkűen és barátságosan viselkedni másokkal, mégis – valamely, számára teljesen érthetetlen és rejtélyes okból – környezetének egy része minden igyekezetével azon van, hogy aljas, rosszindulatú és gonosz legyen vele. A neheztelés rendszerint célt ér. A legtöbb alkalmazkodnak a többséghez. Természetesen továbbra is jól dolgoznak, de visszafogják tehetségüket: mérséklik buzgalmukat és csökkentik szorgalmukat.

Az irigy ember mindig számíthat a társadalom támogatására. Villámgyorsan egyetért vele a közösség, bármit mond is tehetséges emberről: igaznak fogadnak el bármely hamis vagy vérlázító rágalmat és képtelen állítást. Az irigy emberek, a társadalom Jágói, lehetnek mégoly gonoszak, rosszindulatúak, soha senki nem tör az életükre, és ritkán akad valaki, aki szemükbe mondaná, hogy színlelők és képmutatók. Ellenkezőleg, többnyire köztiszteletben állnak és feddhetetlenek. Elismerik valóban meglevő képességeiket, de soha senki nem mondja meg nekik, hogy

próbáljanak kiszabadulni az ördögi neheztelés bűvköréből, máskülönben könnyen megszállottá válnak, idegen hatalom veszi át rajtuk az uralmat. Úgy látszik, hogy a neheztelés a társadalom irányításának túlságosan is fontos mechanizmusa ahhoz, hogy szabadna ellene tenni valamit. Pedig halálos méreg. Megfertőz mindent, amit teszünk, vagy mondunk. Úgyhogy rendszerint megalkudnak a tehetséges emberek. Megtanulják, hogy illendő szerényen és diszkréten viselkedjenek. A kiváló képességekkel megáldott ember jól dolgozik, de nem túlságosan jól, megtanulja, hogyan kell beilleszkednie, hogyan nem fogja megfélemlíteni feletteseit, felkavarni előljáróit. Annál is inkább, mivel minden intézmény raktáron tartja a megfelelő címkéket: hagyomány, engedelmesség, fegyelem, egyesség és a jó Isten a megmondhatója, hogy még mi mindent talál ki a bármerre hajlítható és minden urat kiszolgáló emberi ész. A továbbiakban aztán szépen halad az ember előre, de bölcs önmérséklettel, hogy előmenetele ne keltsen feltűnést. Már rég megtanulta, hogy ha boldogulni akar, akkor jónak kell lennie, de nem túlságosan jónak, tehetségesnek, de nem túlságosan tehetségesnek, ügyesnek, rátermettnek és szorgalmasnak, de nem túlságosan ügyesnek, rátermettnek és szorgalmasnak. Igaz ugyan, hogy vannak, akiknek sosem nő be a fejük lágya. Teljességgel antitalentumok abban, hogy megtalálják a biztos középszert a még elfogadható teljesítmény és a túlteljesítmény között. Ha igazán tehetségesek, még ráadásul szerencsések is, akkor így is viszik valamire. Végül is megtehetik, hogy nem törődnek többé azzal, hogy méltányolják-e őket vagy nem, és teljes mértékben megelégedhetnek saját lelkiismeretük elismerésével. Mégis, okosan tennék, ha nem feledkeznének meg Mozart sorsáról. Elhagyottan, a zene világából kiközösítve, kétségbeesett körülmények között halt meg. Lemondtak róla, mint bukott emberről. Túláságosan tehetséges és termékeny volt, nem volt számára hely kora Bécsben.

Az irigység legtöbb akciója nem világunk Mozartjai ellen irányul. Túláságosan kevés van belőlük ahhoz, hogy kielégítsék a neheztelés étvágyát. A társadalmi irigység jobbra azokra tör, akik alig valamivel különbek nálunk – a papra, aki valamelyest jobban prédikál, a tanárra, akit némileg jobban szeretnek hallgatói, a másik nőre, aki egy kevészel vonzóbbnak tűnik. A ressentiment liberálisan gondolkodik: nem diszkriminál, ugyanolyan lelkesedéssel üldözi a nagyot, a nagyobbacska, a valamicskével nagyobb. Miért? Mert az irigység az emberiséget befolyásoló legerősebb motiváció, talán még az önfenntartásnál és a fajfenntartás-

nál is hatalmasabb. Az irigység nem mulattató, nem nyújt kellemes időtöltést, felüdülést vagy szórakozást. Mogorva, halálosan komoly és keserű lesz tőle az ember. Hogy mégis miért nem szabadulunk tőle?

A válasz roppant egyszerű. Más valaki kiválósága – még ha alig múlja is felül a sajátunkét – olybá tűnik, mintha a mi világunk hiányát tükrözné vissza. Ha az illető jó, akkor mi nem vagyunk jók, ha szép, akkor csúnyák vagyunk, ha eszes, akkor ostobák vagyunk, ha jómódú, akkor mi nem vittük semmire, ha a legutolsó divat szerint öltözik, akkor régmódiak vagyunk – legalábbis annak képzeljük magunkat. Az irigy ember nem fogadja el önmagát olyannak, mint amilyen, folyton bizonygatni kívánja, hogy másmilyennek kellene lennie. A „közönséges” ember kizárólag úgy tudja észlelni az értékeket, ha összehasonlítja őket egymással: nem az értékeket, hanem az értékek különbségét tudja csak felfogni. A „nemes lelkű” ember „mindenféle összehasonlítást megelőzően észleli már az értékeket, a közönséges ember csak az összehasonlításban és csak azáltal”. A ressentiment, az irigység gyökere az elismerés hiánya. A szülők általában csak a csecsemőket szeretik feltétel nélkül. Később azonban, de már az élet nagyon korai szakaszában, azt a tudatot alakítják ki a gyermekben, hogy meg kell szolgálnia, ki kell érdemelnie szülei elismerését. A szülőktől kibocsátott, talán nem is mindig tudatos jelzések lelke mélyén rádöbbennek a gyermeket, hogy nem önmagáért szeretik, hanem teljesítményéért. Az ilyen feltételhez kötött szeretet azonban éppen azt az elismerést tagadja meg a gyermektől, amely nélkül nem alakulhat ki benne a nemes szívű ember jó értelemben vett naiv önbizalma, jóhiszemű, saját magát és a világot elfogadó, önmagát és mindenki mását becsülő nagylelkűsége.

Most tehát, amikor megvizsgáljuk lelkiismeretünket és átgondoljuk elmúlt napjainkat, hónapjainkat, nézzünk bele lelki tükrünkbe! Tudtunk-e önfeledten örülni mások sikereinek, maradt-e bennünk még valami abból a szörnyű dologból, amit mindannyian úgy nevezünk, hogy sárga irigység?

Sümegh László

Családközösségeink „szombati” lelkigyakorlata

A három plébániai családközösség vendége volt Dr. Udvardy György atya, püspöki helynök, hitoktatási felügyelő.

A tavaly novemberi Pasztorális Tanács ülésén vállalta el a helynök úr, hogy március 31-én eljön hozzánk. A Cseh család tágas nappalija adott helyet a jól sikerült esti összejövetelnek. A csoportokat tizenegy család képviselte. Ahol nem sikerült a gyerekek felügyeletét megoldani, ott a szülőpár egy tagja volt jelen.

Udvardy atya II. János Pál pápa „*Novo Millenio Ineunte*” (Az új évezred küszöbén) apostoli levelének feldolgozását hozta el nekünk. Az apostoli levél tanításának összefoglalása mellett értékes gondolatokkal is megajándékozott bennünket. „Egy lelkigyakorlaton vettünk részt!” – fogalmazták meg egyöntetűen a résztvevő szülők élményüket. A hallgató így foglalhatja össze a tanítást:

A pápa új hangon, teljesen személyesen és praktikusán beszél ebben az apostoli levelében. Négy fő részben csoportosítja a Szentatya mondanivalóját. Az egész levél a Lk 5, 1-11-re, a csodálatos halfogás történetére alapozódik. Ebből, a harmadik fő részben az „Evezz a mélyre!” mondatot bontja ki a pápa. (Erről hallottunk részletesebben.)

1. Emlékezzünk az elmúlt év eseményeire, mely a kegyelem és az ünneplés esztendeje volt.

Életünk eseményei az üdvösség számára hatalmas jelentőséggel bírnak. Gondoljunk csak Jézusnak arra a mondatára: „Mikor szomjaztam, innom adtatok.” Egy pohár víz is lehet üdvösségünk záloga. A szentév alkalom volt arra, hogy új módon ismerjük meg életünket, emberségünket.

Jó embernek lenni. Jó annak lenni, aki vagyok. Isten ilyennek álmodott meg, amilyen vagyok. Fontos az életem, mert Jézus megváltott. A múlt év ezt is adta, adhatta.

Az Eucharisztia ünneplése. A szentmise életem elválaszthatatlan része. És mégis, hogyan jönnek ki a keresztyének a *miséről*, gyakran mint ha *mi se* történt volna. Testvérek vagyunk? Testvérek vagyunk. Erre is rádöbbenhettünk a múlt esztendőben.

Kiengesztelődés. Merek-e megbocsátani és bocsánatot kérni Jézus szavára? Miért nem merek bocsánatot kérni? A gyóntatószékből kijövő emberben ne a megtérő bűnöst lássuk, hanem Isten irgalmasságának, jóságának jelét! Hogyan tudok megbocsátani? Ez is gondolata volt a múlt évnek.

2. Krisztus arcát szemléljük.

Nagy baj lenne, ha feladatainkat csak magunk akarnánk megoldani, a feladatot magában szemléljünk. Ne így fogjunk hozzá, hanem nézzünk Krisztusra!

Ki számomra Jézus Krisztus? Milyen a kapcsolatom vele? A rengeteg feladatban ne vesszen el a cél! A cél: Jézus Krisztussal együtt menni az üdvösség felé, vele együtt lenni az üdvösségben.

Miközben Jézust akarjuk megismerni innen-onnan, rá kell jönnünk, hogy valóban megismerni, felismerni őt keresztségeiből fogjuk. Jézust a keresztség drámájában fogjuk felismerni, melyben már ott van a feltámadás is.

3. Induljunk el Krisztussal cselekedni! – EVEZZ A MÉLYRE!

Evezz a mélyre! – három dolgot jelent:

Ne félj! A félelem elveszi a szabadságot. Az emberre rengeteg félelem nehezedik. De Jézus szava: Ne félj! – isteni szó, ezért nem kell félnem.

Ne légy felszínes! Merjek a mélyre tekinteni, visszatekinteni a múltamra. A mélységben sok fájdalom is föltáruulhat. A múltamat Isten szavával vizsgáljam meg. Ami fáj, azt az isteni szó gyógyítja. A mélységben leegyszerűsödik minden. A mélységben lehet felfedezni életem mozgatórugóit. Életem alapvető értékeit megjelölhetem. Ezek: az Istennel való kapcsolat, a szeretteim felé való kapcsolat, az élet szolgálata. Csak ehhez a néhány elvhez kell ragaszkodnom, s akkor nem sújt agyon a sok ránk nehezedő teher, gond.

Merjed hitből meghozni a döntéseidet! Az apostoli levél alapjául szolgáló evangéliumi szakasz bemutatja azt az embert, aki nem hitből dönt. A csodálatos halfogás előtt így gondolkozhatott Péter: „Én már húsz éve ismerem a tavat. Apámtól tanultam meg minden rezdülését. Mit akarsz te ács? De azért kivetem a hálót. (Ebben lehetett egy kis cinizmus is.) Na, legfeljebb majd visszahúzzuk.” Amikor megtelt a hajójuk hallal, Péter megdöbbsent, és kérte Jézust: „Menj tőlem, mert bűnös ember vagyok.” Itt választ kapunk arra a kérdésre, hogy mikor ismeri föl az ember a bűnét. Akkor, amikor a tisztával, a Szenttel találkozik.

4. Életszentségünk megélésének eszközei:

- a) *Imádság.* Az imádság egyesülés. Szoktuk mondani, hogy az imádság párbeszéd. De az imádság igazán együttlét, létmód. Isten szomjúhoz bennünket, mint a samariai asszony kútvizét, ez az imádság előfeltétele.
- b) *Liturgia.* Hogyan veszünk részt? Az Istennel való együttlétet éljük meg, vagy egy szertartás résztvevői vagyunk.
- c) *Vasárnap megünneplése.* Az Úr napja, vagy lehetőség a többletmunkára.
- d) *Eucharisztia.*
- e) *Szentgyónás.* A bűnbánat szentségével élő ember nem a bűneivel dicsekszik, hanem Isten szeretetével.
- f) *Isten igéjének hallgatása, szentírásolvasás.*

Udvardy atya – segítségül – az elhangzottak feldolgozásához, kérdéseket fogalmazott meg:

– *Mi az az eseménye életemnek, amire úgy tekintek, mint megtérésem fontos mozzanatára? Ezt egyéni és közösségi szinten is érdemes megkeresni.*

– *Hogyan fogadom el saját magamat, emberségemet, tudok-e neki örülni?*

– *A keresztség drámája, hogyan van jelen életemben? A meghalás vagy az üdvösség formájaként?*

– *Az életszentség vágya milyen bennem? Akarok-e változtatni, szentebb lenni napról-napra? Van-e rossz tulajdonságom, amitől szeretnék megszabadulni? (Ha nem jut eszembe semmi, akkor a társam, gyerekeim 10 perc múlva egy listát hoznak, akár fontossági sorrendbe rendezve.) Mi az a jó tulajdonság, aminek híján vagyok? Ezekre a kérdésekre adott válaszokban nagyon konkrétnek kell lenni!*

– *Milyen a Szentírás olvasásom? Hogyan csinálom, mennyi időt szánok rá?*

– *Miben mondja Jézus, most evezz a mélyre? Mi az a mélység, amibe nem szeretnék belemenni?*

Az ezeket követő beszélgetésből – néhány mindenkit érintő dolgot – feltétlenül meg kell még említeni:

Mi az, hogy **életszentség**?

Szentnek tudjam magam, béke legyen bennem, jól menjenek a dolgok. Szentté lenni csak a saját hivatásomban lehet!

Az életszentség harmónia. Harmónia Istennel való viszonyomban, ahol az legyek, aki vagyok. Ez vágyként van bennünk. Nem tudjuk csak természetes módon megélni és megszerezni. Nincs ellentétben a küzdelemmel.

Sok hasonlóság van Isten és a szülő között, de van egy nagy különbség. Ennek megértéséhez a következő hasonlatot hallottuk: Még a jó szülők is gyakran ismétlik gyerekeinek: hányszor mondjam még? Jézus viszont akárhányszor szívesen elmondja nekünk ugyanazt, mert tudja, hogy milyen az ember.

A gyerekek a szülőkből kihozzák az isteni tulajdonságokat: a jóságot, a gyermekek számára való állandó jelenlétet, gondoskodást...

Vannak **furcsa istenképek** az emberben: a „rendőr” és a „bíró” istenkép a bűnt tartja a középpontban, és nem Istent, aki szeret minket. A „könyvelő” istenkép úgy láttatja Istent, akinél a bűn és a jó cselekedet nullszaldós, a bűnöknek és a jó cselekedeteknek egyensúlyban kell lenniük. Ezek a képek azt tükrözik, hogy magunk akarjuk megváltani magunkat, és ezt nem hagyjuk Istenre.

Mi Istenről gyakran úgy gondoljuk, hogy egyik tulajdonsága a szeretet, pedig ahogy János apostol írja ISTEN A SZERETET.

Az esti lelkiismeretvizsgálat kulcskérdései lehetnek:

Miért volt jó élni?

Miért volt ma jobb élni, mint tegnap?

Miért lesz holnap jobb élni, mint ma?

Udvardy atya egyik célja az volt, hogy felkeltse érdeklődésünket a Szentatya „Novo Millenio Ineunte” apostoli levele iránt. Ez sikerült!

Az „új évezred küszöbén” apostoli levél magyarul is hozzáférhető a Szent István Társulat kiadásában.

Bató András

Komolyzenei hangversenyek az albertfalvi Szent Mihály templomban

1721 márciusában Johann Sebastian Bach az alábbi gyönyörű ajánlást írta frissen letisztázott hat új zenekari versenye elé:

*Hat koncert
különféle hangszerekre
ajánltatik
Ő Királyi Fenséégnek
Monseigneur
CRETIEN LOUIS-nak
Brandenburg Őrgrófjának
&c: &c: &c:
legalázatosabb és legengedelmesebb szolgálja
Jean Sebastian Bach
által
ki capellmeistere Őmagasságának
Anhalt-Coethen uralkodó herceégnek.*

*Ő Királyi Fenséégnek
Monseigneur
Cretien Louisnak
Brandenburg Őrgrófjának &c: &c: &c:*

Monseigneur

Miután immár néhány esztendeje ama szerencsében volt részem, hogy Királyi Fenséged rendeletére Fenségednek színe előtt játszhattam, s mivel akkor úgy vettem észbe, hogy Fenséged valamelyes gyönyörűségét lelte ama csekély tehetségben, mit az ég a muzsikában nekem adott, s midőn búcsút vettem Királyi Fenségedtől, Fenséged kegyeskedett azzal kitüntetni, hogy megparancsolta, küldenék néhány darabot, melyeket én komponáltam; mármost én Fenségednek legkegyelmesebb rendelete szerint vettem magamnak a bátorságot, hogy legalázatosabb hódolatomat mutassam be Fenségednek eme Concertekkel, melyeket különféle instrumentumokra accomodáltam; a legalázatosabban kérvén Fenségedet, hogy azok tökéletlenségét ne ama finom s kényes ízlés szigorával ítélje meg,

mely ízléssel, mint az egész világ tudja, Fenséged a musicalis darabok iránt bír, hanem inkább jóindulattal vegye tekintetbe ama mély tiszteletet és legalázatosabb engedelmességet, mit én azok révén tanúsítani igyekszem. Egyébiránt, Monseigneur, a legalázatosabban kérem Királyi Fenségedet, legyen oly jó s kegyeiben ezután is részeltesse, s legyen bizonyos abban, hogy semmi sem nyugszik annyira szívemen, mint hogy hasznára lehessen oly alkalmakkor, melyek méltóbbak Fenségedhez s Fenséged szolgálatára, és hogy én páratlan buzgalommal vagyok

Monseigneur

Királyi Fenségednek

legalázatosabb és leghívebb szolgálja

Jean Sebastian Bach

Bach 1717–1731-ig egy aprócska német fejedelemség, Anhalt-Köthen udvari zeneszerzője, zenekarának karmestere és muzsikusa (elsősorban csembalistája és hegedűse) volt. Amikor 1717-ben családásokkal telve, megalázó körülmények között elhagyta előző „munkahelyét”, Weimart, és szolgálatba állt a kötheni udvarnál, egy 17 tagú, magasan képzett muzsikusból álló, kitűnő zenekar fogadta. 400 talléros fizetése egyenlő volt azzal, amit a fejedelemség második tisztviselője az udvari marsall kapott. Gazdája, a Bachnál 9 évvel fiatalabb Leopold herceg úgy bánt vele, mint igen tisztelt barátjával és állandóan új művek komponálására biztatta. Könnyen elképzelhető, hogy ezek a körülmények és lehetőségek milyen termékenyítőleg hatottak Bach zenei fantáziájára, aki urának bizalmát, szenvedélyes érdeklődését és elragadtatott helyeslését az új művek mesés bőségével hálálta meg. Elmondhatjuk, hogy Bach világi kamarazenéjének oroszlánrésze a kötheni évek terméke. Mivel tudjuk, hogy az ebben a rövid hat évben keletkezett kompozíciók java része elveszett, a fennmaradt művek mennyiségének ismeretében őszinte csodálattal adózhatunk az ifjú, mindössze harmincas éveiben járó komponista hihetetlen termékenységének.

1718-ban Bach Berlinbe ment, hogy a kötheni udvar számára új csembalót vásároljon. Valószínűleg ekkor ismerkedett meg Christian Ludwiggal, a zenekarát brandenburgi őrgóffal, aki felkérte, hogy komponáljon valamit számára, hiszen berlini kastélyában neki is saját zenekara volt. Az e felkérés nyomán keletkezett hat zenekari verseny híven tükrözi Bach kötheni zenekarának hangzását és színvonalát, hiszen e

műveket végső soron saját együttesének lehetőségei ihlették. A hat „Brandenburgi verseny” néven ismertté vált remekműveket 1721 márciusában aprólékos munkával saját kezűleg lemásolta és a fent idézett, eredetileg francia nyelvű dedikációval elküldte az örgrófnak. A sors fintora, hogy mivel Christian Ludwig nem rendelkezett a szükséges hangszerekkel, és zenészei sem voltak olyan kitűnőek, mint a kötheni zenekar tagjai, ez a páratlan remekműsorozat *soha* nem hangzott el abban a brandenburgi palotában, amelyről nevét kapta.

Félig tréfásan elmondhatjuk, hogy Albertfalva mai zeneszerető polgárai szerencsésebb helyzetben vannak, mint a brandenburgi palota Bach-korabeli tagjai. A Budapesti Vonósok kamarazenekar, melynek tagjai 1999-ben egy nagysikerű hangversenysorozat keretében már előadták az Albertfalvi Szent Mihály templomban Bach összes szólóhegedűre és szőlógordonkára írott művét, most újabb koncertsorozatra vállalkozik: két alkalomra elosztva 2001. május 19-én és 27-én előadják a hat „Brandenburgi verseny”-t az albertfalvi templomban. A hangversenyek, melyeken rövid ismertető is elhangzik majd a felcsendülő művekről, *délután 1/2 6-kor* kezdődnek. A hat versenymű az alábbi elosztásban hangzik el:

2001. május 19-én I., III., V., 2001. május 27-én IV., VI., II.

A Budapesti Vonósok nevében minden érdeklődőt nagyon sok szeretettel vár a sorozat szervezője:

Ludmány Emil

PÉNTEKEN

A csillagfény s az űrsötét
remeg minden ostorcsapáskor.
Ma a kozmosz harmóniája
talán káosszá omlik újra.
Lélegzetviasszafojtva nézi
idő és tér találkozása
a dimenziókra feszített
Istenember agóniáját.

Kovács András Péter

VADAK

A Názáreti Jézus...
...akit Krisztusnak mondanak...
...a nép lázítója...
...a zsidók királya...
...megtiltja az adófizetést a császárnak...
...gonosztevő...
...vére rajtunk és fiainkon...
...Isten fiává tette magát...
...messiás-királynak mondja magát...
...lerontod és harmadnapra
felépíted Isten templomát...
...itt a királyotok...
...íme az ember...
...valóban Isten fia volt.

KERESZTÚT

Ostorcsapás és szálka. Évről évre.
A sorsomat gyalúlatlan kapom.
Véres facsont. Szegek. És mégse félek:
Tudom, mi vár reám harmadnapon.

IMA

Ha azt mondom: Csak Téged, Istenem –
beszélek.
Ha gondolom: Csak Téged, Istenem –
gondolkodom.
S ha azt érzem: Csak Téged, Istenem –
csak azt és semmi mást, akkor talán
imádkozom.

Kovács András Péter versei

SYNESIOS DE CYRENE
HIMNUSZ AZ ATYÁHOZ

Egyetlen egység
Ó Atyák Atyja
Hercegek hercege
Források forrása
Első gyökér
Jóság a jóságok között
Csillagok csillaga
Gondolatok Gondolata
Szépség örvénye
Titkos mag
Századok Atyja ó
Lepecsételt világoké
És szellemieké
Akiknek egy lehelete szüli
Az égi ambróziát
Mely lebeg a testi életek hullámain
És nemsokára
második világot alkot

TÉGED ÉNEKELLEK...

Téged énekellek, ó Öröm
Először a hangommal,
Azután a csendemmel
Téged énekellek Ó öröm
Mert te úgy tudsz hallgatni
ahogy a hangom a csend hangja

(A verseket P. Franciska fordításában közöljük)

A versek szerzője Synesios de Cyrene V. századi érsek Egyiptom és Líbia határán. Humanista, a görög kultúra hatja át, elhivatott szakembere Platon filozófiájának, melyet nehezen tud egyeztetni keresztény hitével. Mintegy tíz himnuszt írt, ezek egyike az Atyához címzett. Megtalálhatók egy kiadványban – görög és francia szöveggel –, a Budé gyűjteményben. Szépirodalom, Párizs 1978 Christian Lacombrade gyűjtése.

Tengerentúli tapasztalatok

Az 1999/2000. iskolaévben pályázatot hirdettek a Budapesti Piarista Gimnázium 11. évfolyamos tanulóinak körében. Ennek keretében lehetősége nyílt 4 diáknak arra, hogy gazdasági tanulmányúton vegyen részt az Egyesült Államokban. A pályázók gazdasági témájú előadásokon vettek részt, melyeket vállalati vezetők, tőzsdei munkatársak, szakemberek tartottak. Az utazók személyét az előadások ismeretanyagán alapuló szűrővizsgák eredményei döntötték el. Szerencsére három osztálytársammal együtt jómagam is a kiválasztottak között voltam.

Október 1-jén indultunk el Buffaloba, ahol három hetet töltöttünk. Házigazdánk Forgách Péter volt, aki a Calasantius Foundation Buffalo alapítványnak a kiötlője és létrehozója is. Az alapítvány keresztény magyar diákok amerikai továbbképzését támogatja elsősorban a gazdaság, a sajtó, és a politológia területén. Zsúfolt programunk három szálra volt felépítve:

1. Gazdasági tanulmányút
2. Cégek, vállalatok látogatása
3. A helyi magyarság megismerése

Utazásunk tanulmányút jellegét azok a közgazdasági előadások biztosították, amiket posztgraduális képzésen részt vevő magyar diákok tartottak. Ezen kívül hetente kétszer lehetőségünk nyílt konzultációra is a buffalói egyetem menedzsment tanszékén, ahol a feladatunk egy vállalkozás megtervezése és fölépítése volt.

A program gyakorlati és kétségtelenül érdekesebb része a cégek, vállalatok megismerése volt. Magyar kapcsolatok révén látogatást tettünk az Erie megyei rendőrségen, ahol a ballisztikai és kémiai labortól kezdve betekintést nyertünk a 911 segélyhívószám központjába is. Híres amerikai brókercégek (A.G. Edwards) és bankok (HSBC) láttak vendégül minket és Mészáros László személyében megismerkedtünk az Intel Co. egyik alelnökével is. Minden szerdán a National Fuel-nél (a helyi gázvállalatnál) töltöttük a napot. A három alkalom során bemutatták nekünk a céget a gázórák telephelyétől kezdve a piaci tevékenységet szervező részlegig. Utolsó nap fogadást rendeztek a tiszteletünkre, amelyen számos vezető is megjelent. Ekkor adták át ünnepélyes keretek közt a bizonyítványt, ami tanúsítja, hogy részt vettünk a vállalatot bemutató programon.

Utazásunk során nem hagyhattuk ki a hely legnagyobb látványosságát a lenyűgöző Niagara-vízesést. A három hét alatt rengeteg magyarral is találkoztunk, akiknek nagy része 1956-ban kényszerült elhagyni hazánkat. Őket elsősorban a magyar plébániaközösség tartja össze, ahol két vasárnap délelőtt mi is megfordultunk. Október 15-én pedig közösen emlékeztünk meg a 44 éve kirobbant forradalomról.

Ami leginkább emlékezetes marad számunkra az a példamutató magatartás és törődés, amit az ott élő emberek tanúsítottak. Ez nem függ gazdasági háttértől vagy anyagi jólétől. Szokatlan volt például, hogy amikor egy vállalat elvitt bennünket ebédelni, a vezetők közül többen velünk tartottak. Nem írtak le minket, hogy itt van pár fiatal "a távolkeletről", hanem úgy bántak velünk, mintha másnap felvásároltuk volna a céget. Betekintést nyerhettünk az amerikai társadalom problémáiba is. Sajnálattal kellett megtapasztalnunk azt, hogy nem azok az igazi értékek jönnek át az óceánon, amiknek az átvétele fejlődést idézne elő társadalmunkban. A haladás jelszava mögé bújva sokan vakon követik azt az életformát és értékrendet, amit különböző médiumokon keresztül elé tárnak. Ez helytelen. Sokkal inkább a pozitív vonásokat kellene átültetni a saját kultúránkba. Ezek közé sorolnám az önkéntességet, a szolidaritást és a munka tiszteletét. Talán pont ezek azok az értékek, amelyek szükségesek társadalmunk erkölcsi megújulásához.

Balogh László

Spanyolországi útinapló

Még mindig Andalúziában

Még friss az élmény, Sevilla csodája, de máris új „kalandok” várnak ránk: a mai penzum Cordoba megtekintése. Amit ott lehet látni, az egyedülálló a világon, sehol nincs ilyen: egy épületben és egy légtérben él „egymás mellett” egy katolikus templom és egy iszlám mecset. Jó kétórai buszozás után érkezünk meg a Guadalquivir partjára, a buszparkolóba. Innen gyalog megyünk át a hídon, és megkerülve az épületet a bejáráthoz igyekszünk.

Córdoba tartományi székhely, Sevilla után Andalúzia legjelentősebb városa. Zegzugos szűk utcák, kis terek, fehérre meszelt, alacsony házak, többnyire szép belső udvarokkal, amelyekbe az utcáról belátni, adják a város mai napig érzékelhető mór jellegét. A legnagyobb szerepe azonban ebben a híres hajdani mecsetnek, a mai katedrálisnak van, amely minden átépítése dacára – a granadai Alhambra mellett – az iszlám építőművészet legnagyszerűbb emléke nyugat-európai földön.

Cordoba már az ibér idők kezdetén is jelentős város volt, római provincia, később a császárság korában tartományi főváros. A nyugati gótok alatt püspöki székhely lett, de nem tett szert nagyobb jelentőségre. A város új fénykora az arab uralom alatt, 711 után kezdődött, amikor a nyugati gótok a móroktól döntő vereséget szenvedtek. Hamarosan Európa egyik legtekintélyesebb városává fejlődött, a tudomány fellelővára vált, ide zárandokoltak a tanulni vágyók, ide, ahol élénk eszmecsere folyt a keresztény, a mohamedán és a zsidó tudósok között.

Amikor 1031-ben vége szakadt a kalifátusnak, a város is hanyatlásnak indult.

A város legjelentősebb emléke a nyugati-izlám hajdani főmecsetje, a világ egyik legnagyobbja, amely szépségében és nagyságában kelet nagy mecsetjeivel, és az isztambuli Kék-mecsettel is vetekszik.

A mai mecset helyén egy Szt. Vincének szentelt nyugati gót templom állt. A mórok a város meghódítása után ezt használták mecsetnek, bár egy részét meghagyták a keresztényeknek. Később ezt a részt megvásárolták (!), és 785-ben megkezdődött a mecset építése, amely többszöri átépítés után a XI. században érte el mai formáját. A keresztények vissza-

térte után a mecset még hosszú ideig érintetlen maradt. Néhány kisebb módosítás után a legnagyobb átépítést V. Károly uralkodása alatt végezték a mecseten: 1523-ban a város egyházi vezetői elhatározták, hogy az iszlám imatér közepén egy nagy katedrálist létesítenek. Cordoba városatyái felismerték a veszélyt és halállal fenyegettek meg mindenkit, aki a mór építményeket lerombolni merészezi, ám V. Károly engedélyére megindult az átépítés. Amikor az uralkodó néhány évvel később megtekintette a munkálatokat, a legenda szerint ezt mondta a főpapoknak: „Ha tudtam volna, uraim, mire készülnek, sohasem adok rá engedélyt, mert amit önök itt építettek, bárhol felépíthető, amit viszont leromboltak, sehol máshol a világon nincs.” A katedrális építése lényegében 1599-ben lezárult, s ebben a formában látható ma is. Lehet, hogy akkor igaza volt a császárnak, de véleményem szerint ez az együttes – most már 400 év távlatából – talán még „egyedülállóbb”, mintha ez csak maga a mecset lenne.

A kapun át bejutunk a narancs- és pálmafákkal díszített Narancs-udvarba, ahol az iszlám előírásai szerint a mosdást végezték el.

A Pálma kapun át Mezquita-Catedral belsejébe, a mecset imaterébe jutunk. Ez a rendkívül impozáns tér mindössze 11,5 m magas és végtelennek tűnő oszloperdőt alkot, amely a félhomályba belevész, miközben lépésről lépésre más képet tár élénk. A térhatás meghökkentő és egyedülálló. Az összesen 856 szabadon álló oszlopot hosszanti irányban fehér-piros patkóívek kötik össze. Ezek az oszlopok antik épületekből és keresztény templomokból kerültek ide, anyaguk márvány, jáspis és porfír. Mivel az oszlopok nem voltak egyforma magasak, részben mélyebbre vagy kevésbé mélyre ásták őket, ill. az oszlopfők nagyságának változtatásával érték el, hogy „egyforma magasak” legyenek.

Az iszlám építő- és díszítőművészet felejthetetlen remeke az új mihráb (imahely) a mecset délnyugati falánál. A magas, egyetlen márványtömbből faragott kupolával betetözött tér, amelyben ki volt rakva a Korán, tele van növényi és geometriai mintájú díszítésekkel és a Korán arab verseivel.

A mihráb előtt egy rács választja el annak előterét a kalifa imahelyétől. Itt is igen gazdag díszítéseket találunk, amelyek a kézművesek messteri tudásáról tanúskodnak.

A mihráb mellett van a sekrestye, amelyben a templom kincseit őrzik, köztük egy, mintegy két és fél méter magas ezüst szentségtartót.

A mecset közepén található székesegyház jellegzetesen spanyol. A főoltár, a kórus gazdagon díszített, a templom színvonalában is méltó a mecset értékéhez. Érdekessége, legalábbis számomra, hogy a kórusban elhelyezett orgonasípok mindegyikén színes gyermekarc tekint a bábmész-kodóra.

Tulajdonképpen a mai napig „működik” egymás mellett a két templom. A katolikusban mindennap van szentmise, és lehetne istentiszteletet tartani az iszlám részen is, hívő hiányában azonban már évtizedek óta nem volt itt istentisztelet.

A mecsetből kijöve először az arab (iszlám) városnegyedben bókál-szunk, a szűk utcácskákbán árusok kínálják portékájukat. Áthaladunk a hajdan híres arab egyetemi épületek árkádjain, és hamarosan a zsidó negyedben vagyunk, ahol látogatásunk célja a zsinagóga. Meglepő az épület belseje: szinte csak arab (mudejar) elemek díszítik. Ha valaki nem hívta volna fel a figyelmünket, nem gondolnánk, hogy zsinagóga.

Visszafelé megyünk a mecset felé, ahol vár már a busz minket. Útközben elhaladunk a híres XI. századi orvos, Maimonides szobra előtt.

Még egy érdekes és kissé kellemetlen eset ért minket, mert egyik utastársunknak egy motoros letépte a válláról a táskáját és elrobogott. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy nem volt benne komolyabb érték, a legfontosabb az útlevele volt (amelyet néhány nap múlva Barcelonában a konzulátuson pótoltak). Sajátos véletlen (?), hogy az illető előző nap, Se-villában, a katedrálisban jelentette ki, hogy „tele van a ... (hócipóm) a katedrálisokkal. Nem akarok én itt isteni „megtorlásról” elmélkedni, mégis az eset igencsak elgondolkodtatott.

Granada lesz az út, legalábbis az andalúz kirándulás csúcsa, mondogatták nekünk. Ezzel is úgy jártunk, mint a legtöbb „csúcsménnnyel”: kissé csalódást okozott. Ennek talán több oka is volt. Az első és valószínűleg a leginkább meghatározó: a tömeg. Itt nyugodtan felhúzhatta az ember a lábát, elesni nem lehetett, mert a tömeg megtartotta. Elképzelhető, hogy hogyan lehetett megállni valahol valamit megcsodálni: se-hogy, mert a tömeg elsodort. Pedig nem is főszезonban voltunk, a helyi-ek szerint nem is voltak nagyon sokan. A másik ok az volt, hogy legalább a palota fele be volt zárva, és csak egy része volt látható. A harmadik pedig, és ez nem vall kifinomult ízlésemre, hogy a megtekinthető látvá-nyosságok elég rossz állapotban voltak, főleg a korábban látottakhoz képest. Például a „Két nővér terme”, amelyik az egyik leghíresebb látni-

való, sokkal rosszabb állapotban volt (bár kétségkívül ez az eredeti), mint ugyanez Aranjuezben (ahol az csak másolat volt, de teljes, eredeti pompájában ragyogott).

De kezdjük az elején...

Sietve értünk az Alhambra főbejáratához, mert számítva a nagy forgalomra, mielőbb be szerettünk volna jutni. Lehet, hogy tájékozatlanságom volt az oka, de meglepve tapasztaltam, hogy az Alhambra nem egy palota, hanem egy komplett vár, amelynek egy része csak a világhírű palota. Itt nincs protekció, mert mindenki a jegyével együtt a számítógép által időpontot kap a belépésre, nehogy túl sokan legyenek egyszerre. (Ehhez képest, mint már mondtam, lépni sem lehetett a palotában.)

Volt a belépésig még vagy két óránk, amelyet a váron belüli sétával töltöttünk. Megnéztük a vár romjait (ennek vöröstégla-falairól kapta a vár a nevét: vörös vár), V. Károly császár palotáját, amelyben ma a múzeumok vannak, és sétáltunk a szép parkokban. Végül eljutottunk a királyi palotába.

Az épület belső tagolódása az iszlám palotaépítés jellegzetes példája, három fő részre oszlik: a nyilvános bíraskodásra és gyűlésezésre szolgáló Mexuarra, a tulajdonképpeni királyi palotára és végül a női lakosztályokra, amelyekben az uralkodó magán- és családi élete zajlott. Mindhárom rész valamennyi terme, amint ez már a régi görög-római házakban is szokás volt, egy udvarra, mint középpontra nyílik. Egy előtérén át jutunk a színes csempével borított Mexuarba, a hajdani kihallgatási és törvényszéki terembe, amelyet a keresztény hódítás után kápolnának használtak. Ehhez a teremhez csatlakozik a Mexuár kert, amelynek bal oldalán az Aranyozott terem található; jobbra az Alhambra legszebb homlokzatát látjuk.

Innen a Mirtusz-udvarba jutunk, amely nevét a tavacska köré ültetett mirtuszokról kapta. A kecses árkádokkal körülvelt udvar (37 m hosszú, 23 m széles) északi végén, az Áldások terme, azontúl a 45 m magas Színes Üvegablakok tornya. Belsejében van a Követek terme. Ebben a trónteremnek használt helyiségben (11x11 m alapterületű, 18 m magas) fogadta Granada uralkodója a külföldi követeket. Pompás vörösfenyő kupolája, sok magas ablaka és több mint 150 mintát – feliratokat, Korán-idézeteket, növényi és mértani díszeket – felsorakoztató ornamentikája az Alhambra leggazdagabb kiállítású és legszebb termévé teszi.

A Mirtusz-udvar délkeleti sarkából a Mozarabok termén át az Oroszlán-udvarba jutunk; ez a középpontja a királyi rezidenciának a hozzá kapcsolódó háremmel. A 124 márványoszloppal körülvett udvar közepén (az udvar 28 m hosszú és 16 m széles) áll az Oroszlán-kút, amelyet tizenkét márványoroszlán tart. A szobrok „arca” elnagyolt, az állatalak ábrázolása nem volt megszokott az iszlám világában. Páratlan az árkádok íveinek kecsessége és művészi kivitele.

Az Oroszlán-udvar déli oldalán egy terembe lépünk, ahol egykor egy nemesi család 36 tagját gyilkolták le. Az Oroszlán-udvar keleti oldalán fekszik a Királyok terme, ezt is magas sztalaktit kupolák borítják. A hétérszes csarnok alkóvszerű melléktermeit jó állapotban fennmaradt 15. századi mennyezetképek díszítik. Nagy ritkaságnak számít három bőrre festett kép, amelyek udvari jeleneteket ábrázolnak, feltehetően uralkodók arcképeivel; az iszlám ugyanis rendes körülmények között tiltja az emberi arc képi ábrázolását.

Az Oroszlán-udvar északi oldaláról bejutunk Két Nővér terembe, amely a következő termekkel valószínűleg a nők téli lakrészéül szolgált. A terem a csempé- és stukkódíszei révén alighanem az Alhambra művészeti csúcspontja. Boltozatának mintegy 5000 fülkeszerű mélyedése van, s ezzel valamennyi arab sztalaktitboltozat közül ez a legnagyobb. A terem a nevét a padlóba épített két nagy, teljesen egyforma márványlapról kapta.

Innen már kifelé vezetett az út, mert a többi rész zárva volt. Azért minden bírálatom ellenére felejthetetlen volt Granada is. Granadát elhagyva északnak fordultunk. Következik Barcelona és környéke.

Madaras Gábor

Hősi halottaink emlékére

Édesapám Székelyföldön, a Háromszék megyei Kovásznán született egy kilencgyermekes családban. Két öccse meghalt az első világháborúban a fronton, az életben maradt három fiútestvér mindegyike hivatásos katoná lett – az akkori tisztképző iskolák elvégzése után.

Magyarország belépése a második világháborúba Kolozsvárott ért bennünket. Édesapám Erdély visszacsatolásakor ugyanis oda kérte beosztását. A hadiállapot beállása után önként jelentkezett az orosz frontra.

Kérését teljesítették, így került előbb Kurszk, majd Sztarij-Oszkol térségébe, az ún. Don-kanyarba. Kb. fél év múlva sebesülten hozták haza. Családunk így került a Don-kanyarral kapcsolatba. Édesapám sajnos 1959-ben meghalt. Így nem érhettem meg, hogy 1989-ben megalakult a „Doni Bajtársi Szövetség” (DBSz). Sajnos Édesapám nem lehetett már tagja, ezért 1999. május havában hozzájárultak, hogy én képviseljem őt, egyrészt mint elsőszülött, másrészt mint aki a második világháború alatt szintén teljesítettem katonai szolgálatot.

Így a DBSz tagjaként részt veszek minden szervezett megmozdulásukban – Édesapámat képviselve.

Minden évben, január 12-15 között az oroszok doni frontáttörésének napján koszorúzással egybekötött ökumenikus istentiszteletet tartunk a Budavári Mátyás-templomban. Ezen részben a még élő doni harcosok, részben az elhunytak özvegyei, hozzátartozói vesznek részt, közösen imádkozva az elhunyt 130 ezer hősi halott lelkiüdvéért.

Az ökumenikus istentiszteletet *Ladocsy Gáspár* vezérőrnagy, tábori püspök úr vezetésével *Csuka Tamás* dandártábornok református püspök úr és *Magassy Sándor* őrnagy, evangélikus tábori lelkész úr celebrálta, számos koncelebráns papi segédlettel. A szentbeszédet *Beer Miklós* püspök, esztergomi rektor úr mondta.

Az istentisztelet alatt a magyar honvédség férfikórusa és zenekara kísérté a szertartást. A magyar kormányt *Dr. Szabó János* honvédelmi miniszter úr és kísérete, továbbá *Dr. Boross Péter* volt miniszterelnök úr képviselte. A parlament tagjai nevében *Lányi Zsolt* képviselő úr jelent meg, aki a későbbi koszorúzáson az ünnepi beszédet is tartotta.

A volt bajtársakat *vitéz Czechiłowski Bła* ny. áll. alezredes úr, a Doni Bajtársi Szövetség elnöke számos tagtársával, valamint *Csorba Gyula* ny.

áll. százados úr, a Honvéd Egylet elnöke, és a Honvéd Hagyományörző Egyesület vezetői és tagjainak egy része képviselte. Ott volt számos nyugdíjas állományú és jelenleg is szolgáló magas rangú tábornok és törzstiszt.

A templom zsúfolásig megtelt. A fenntartott helyeken a Doni Bajtársi Szövetség tagjai, az áttörést túlélő és még életben levő, hajlott hátú, ősz hajú, sok már csak botra támaszkodva járnai tudó egykori katona bajtárs, valamint az elhunyt hősök özvegyei és hozzátartozói foglaltak helyet.

Számomra felejthetetlen élményt jelentettek a régi honvéd egyenruhák, a hajdani m. kir. honvédség különböző csapattesteinek zászlói, az emlékezők könnytől csillogó szemei, a még élő családtagok fel-fel zokogásai, a mai magyar honvédtiszti egyenruhákban a volt m. kir. tisztikar tagjai stb. Csodálatos volt látni a sokszoknyás parasztasszonyokat, akik a doni hősi halottak hozzátartozóiként jöttek el vidékről, szeretteik lelkiüdvéért imádkozni.

Az istentiszteleten beszédet mondtak mindhárom felekezet nevében a celebráló papok. Mindnyájan hangoztatták, hogy ez az istentisztelet vallásra, korra, nemre és származásra függetlenül a második világháborúban elesett 130 ezer hős tiszteletére és lelkiüdvéért rendeződött. Össze kell fognunk, hogy soha többé ilyen tragédia ne következzen be, soha többé ne kelljen ilyen hatalmas vérvesztést szenvedni a magyar nemzetnek a magyar hazáért, Magyarország történelmi továbbéléséért.

Az istentisztelet közben a honvéd férfikórus csodálatos énekével és a honvéd zenekar kísérő zenéjével tette az emlékezést ünnepélyessé és töltötte el a jelenlevőket felemelő érzéssel.

Az áldoztatást négy pap végezte egyszerre, így is hosszú sorok kígyóztak előttük. Számos volt katonatiszt, a bundás özvegyek, a sokszoknyás parasztasszonyok is magukhoz vették az Úr Jézus testét, könyörögve a doni hősi halottak lelkiüdvéért.

A szertartás végén Szabó Mihály őrnagy, tábori lelkész úr miseruhában gyönyörűen adta elő Bujdosó Ágnes költőnő versét.

DON-KANYAR

Derű bolyong, bánat virraszt.
Az éj lakói ugyanazt
a lidércálmot pergetik
szemem elé s én hajnalig
űzöm a káoszt, hangzavart:
látom ismét a Don-kanyart.

Ez volt a borzalmak tere.
Oly népnek vagyok gyermeke
kit ezredéves átok ver:
idegen kézben játékszer,
hát kedve szerint csűr-csavar
ez az átok szült Don-kanyar.

Újra éled az iszonyat.
Az emlékek nem alszanak.
Mesél, mesél, ki visszatér
s már rám borul a messzi tél,
Csontkarjával gyötör, sanyar.
Elém vetited Don-kanyar.

Az ismeretlen pusztá táj,
hol bőven arat a halál,
a fagyhalál, az éhhalál...
Farkas üvölt, s undok sakál
félíg holtak húsába mar.
Kegyetlen gyilkos Don-kanyar.

Ártatlan lelkek kúsznak ott
a szűz hóban. Járatlanok
az utak. Semmibe vezet
az ismeretlen rettenet.
Dühödt szél hóvihart kavart.
Rút sírjuk leszel Don-kanyar.

Néha ragyog elő a nap,
a csonkok térdre hullanak,
felsejlik a halleluja,
közéjük száll az ég ura –
de a fagy inakat csavar...
Úr csak te lehetsz Don-kanyar.

Egybefolyznak már a napok,
gyomor kenyérért csikorog,
kiről lerohadt a kabát
remény nélkül adja magát
a hónap át és csakhamar
elnyeled őket Don-kanyar.

Megszűnik itt a múlt, jelen,
a szenvedés időtelen,
tudatuk lassan elapad,
a hókristály arcukba csap,
már senki semmit nem akar...
Nihil tölcse, Don-kanyar.

Csak előre! Aki megáll
átöleli a fagyhalál.
fagyott a kéz, fagyott a láb,
az orr fagyottan csak levál
helyéről elgurul hamar.
Kínok háza vagy Don-kanyar.

Itt nincs segítség, nincs tanács,
pőre talpon se rongy, se más,
nincs cél, nincs vágy. Menetelés
közben fakérget vág a kés
s nem érzik már csipős, fanyar,
keserű ízed, Don-kanyar.

És mégsem győzől teljesen!
Kéz, láb nélkül, sebhelyesen
takarót hordva, visszajött
pár élve maradt, megtörött
lelkű, hírt hozó gyászmagyar.
Élő csodák ők, Don-kanyar.

Ezért éber az éjszakám,
Ne álmodozz te sem, hazám!
Ébredj, s a múlt kárán okulj!
Vétkebe vissza sose hullj!
Tisztán lásd, mit rejt, mit takar
szemfedővel a Don-kanyar.

Nem szolgál vagy! Szabad maradsz,
ha önmagadra számítasz!
Büszke saját múltadra légy,
példát érenyeinkről végy!
Kit nem más köpenye takar
nem bír azzal a Don-kanyar.

Ne a különbséget keresd!
Fajod, bőrszíned, Istened
magánügy. Egység az erő.
Szabad csak az, ki egyenlő
eséllyel indul. Halld, magyar
ezt üzeni a Don-kanyar.

Az egyesülés hatalom.
Széthúzás ügyes alkalom
idegen kézért esdeni.
Ma országot kell menteni!
Űzd el, ki megoszt, szétzavar!
Bús vége, lásd a Don-kanyar.

Hajnalodik. Reményem ég
s hitem biztat: tanulni még
nem késő. Ezt a nemzetet
múltra építve menti meg
a nép, mely él s jövőt akar!

Mementó maradsz,

Don-kanyar

(1943)

A jelenlevők lélegzetüket visszafojtva könnyes szemmel hallgatták a múltra emlékező és a jövőbe vetett hitet erősítő gyönyörű gondolatokat.

Az istentisztelet után a tömeg elvonult a Hadtörténeti Múzeum udvarába, ahol a kormány, a parlament, a katonai alakulatok és a doni hősi halottak hozzátartozói helyezték el rövid ünnepi beszédek után koszorúkat és virágaikat a hősök emléktáblájánál.

Köszönöm a Jóistennek, hogy megérhettem, részt vehettem és Édesapám lelkiüdvéért én is imádkozhattam e felejthetetlen, szívből jövő és szívbe markoló megemlékezésen.

Albertfalva, 2001. február hó

Dr. Csekme István
ny. áll. tűzérhadnagy

Jaj annak a nemzetnek, melynek a múltra emlékezete nincsen!

*Tisztelt Plébános úr! Tisztelt Megjelentek!**

Gyönyörű és sokszor fájdalmas történelmünk nagyszerű ünnepe a mai nap. Ünnepe azoknak, akik hittek és hisznek abban, hogy sorsunk a mi kezünkben van, azt ha kell, áldozatokat is vállalva alakítjuk szebbé, igazabbá.

„Jaj annak a nemzetnek, melynek a múltra emlékezete nincsen!” – mondja a sokszor idézett gondolat.

Emlékezzünk:

1848-ban már az év elejétől forrongott Európa, minden nemzet a boldogulását keresve lázadt a korábbi rend ellen. A nemzeti felemelkedés, az eszmélés időszak, a reformkor idején csak szikrák kellettek és tömegek vonultak az utcákra.

Ilyen állapot volt a korabeli Magyarországon is. Pozsonyban – napi-rendjén több reformjavaslattal – ülésezett az országgyűlés. Budán és Pesten feszülten várták a híreket és felajzottan tárgyalták az eseményeket. És amikor a Bécsben március 13-án kitört felkelés híre Pestre ért, már készen volt a 12 pont, készen a Nemzeti dal is. Március 14-én még vitáztak a 12 ponton, de „az ifjúságnak tetteles fellépése el lőn határozva”.

Március 15-én reggel Petőfi, Vasvári, Jókai, Bulyovszki a Pilvaxból az egyetemi ifjúságot maguk mellé állítandó, járták a fakultásokat és gyűlt az utcáról is a tömeg. Gyakorlatban közvetlenül érvényesítve a követelt sajtószabadságot, a tömeg támogatásával Landerer és Heckenast nyomdájában kinyomatták a nemzet követeléseit tartalmazó 12 pontot és a Nemzeti dalt. Óriási lelkesedéssel tette ezt a tömeg, nem volt senki, aki a cenzúrát hiányolta. Még nagyobb lett a lelkesedés, amikor kora délután a Nemzeti Múzeumnál Petőfi elszavalta versét. Innen azután a Városháza elé ment a tömeg, hogy kieszközölje Táncsics Mihály szabadon bocsátását, kit később nagy ünnepléssel úgy hoztak el onnan, hogy a lovakat kifogták a kocsiból, s maguk álltak helyükbe. Győzött a nemzet forradalma.

* Elhangzott 2001. március 15-én az albertfalvi Szent Mihály Plébániatemplom előtti ünnepélyes zászlófelvonáson.

Nagyon rövidre fogva – sok más lényeges részlet mellett – ennyi történt aznap Pesten. A nap végére körülbelül húszezerre duzzadt tömeg élén végig a márciusi ifjak álltak, akik hittek abban, hogy egy nemzetnek elidegeníthetetlen joga az önrendelkezés, a szabadság. Nem csak hittek, de tettek is és másokat is tettekre készítettek, mert a mindenki által áhított célokba vetett igaz, őszinte hit és lelkesedés másokat is lelkesít. Ünnepe ez a nap a márciusi fiataloknak és a lelkükben örökké fiataloknak. Ünnepe a mai nap azoknak is, akik elfogadják mások áldozatát, élnek az eredményekkel. És csak azoknak ünnep, akik lelkükben tudnak ünnepelni. Mert az ünnep ott ünnep. A szabad lélekben, a szabadságot kivívókkal együtt érző felszabadult lelkekben. Ennek az emlékezetnek adunk ünnepi kifejezést a nemzeti zászlóval, ezért viseljük a kokárdát.

A zászlók és kokárdák emlékeztessenek a történelemre, Petőfire, Kosuthra és a többiekre, a szabadságra és a kivívott eredményekre, amelyek a szabadságharc elbukása után, a kiegyezést követően részben meg is maradhattak.

A történelem különös kegye, hogy a lelkeket szabaddá tevő 1848-as hőstettek korabeli hangulatát – a kicsiket leszámítva – mi is átélhettük 1990-ben. Mi is megszabadulhattunk egy zsarnoki rendszertől és ezért talán jobban értékeljük március 15-ét.

Igen, ez az ünnep politikai ünnep, hiszen 1848. március 15. minden tette politikai tett volt. A szabadság egyetemes jogának követelése és ünneplése az ma is. Ezért hamisan cseng az ünnepen a szó azoktól, akik a lánchídi csatában gumibotokat vezényeltek, hamisan cseng eszmei követőik szájából is. Ők más ünnepeket akartak, ők újabban a melegek felvonulása és hasonló party-k mellett állnak ki: ők ma is modernizátorok. Ezek a modernizátorok úgynevezett szakmai semlegességet igényelnek és féltik március 15-ét a politikai tartalomtól, megtagadva ezzel még az eredeti eseményeket is. Ma még lesznek politikusok, akik 1848-ra hivatkozva leszólják 1990 fiataljait és cenzorként sajtószabadságot követelnek majd. Félteni fogják a demokráciát is 1990 fiataljaitól, mert a modernizátorok nem ismerik az intést a hamis tanúságról. Petőfi már akkor is írt „sehonnai bitang...”-ról, de szerintem írhatna ma is, hiszen aki a sajtószabadság sérelmezése mellett 1990 fiataljainak likvidálásáról írhat, az ma biztosan sehonnai bitang...

„Jaj annak a nemzetnek, melynek a múlta emlékezete nincsen”.

Emlékezzenek Önök is és legyenek azon, hogy közelmúltunk és jelenünk bitangjai ne írhasanak nekünk többé jövőt!

Idézzé Önöknek március minden zászlaja a jobb jövőbe vetett hittel lelkes ifjakat, lelkesítse Önöket is és bízzanak a ma általunk közösen formált jövőben! 1848-ban is a márciusi ifjak voltak, akik hazánk történelmében kiemelkedőt alkottak és mi ma rájuk emlékezve hajtunk fejet 1848 március 15. 153. évfordulóján.

Kristóf József
önkormányzati képviselő

Templomunk makettjének rövid története

1996. tavaszán vetődött fel a gondolat, hogy templomunkról makett készüljön. Nyáron plébánosunk elé került az ügy, István atya biztosította a készítőket az esetleges kiadások fedezéséről.

Szeptemberben elindultak a munkálatok, amelyek a helyszín alapos feltérképezésével, és a templom eredeti tervrajzainak tanulmányozásával kezdődtek. Rengeteg mérés előzte meg a tényleges alkotást, melyet számos kényszerszünet lassított.

Az épület maga gipszből áll, melyet belül acélváz és műanyag merevítőháló erősít. Az üveglablakok az eredeti ábrákat jelenítik meg oldalfordított helyzetben.

A templomkert nem kevesebb odafigyelést követelt, hiszen szerves részét alkotja az összképnek. A fák és bokrok együttes száma jócskán meghaladja az ötvenet. Alakjukat és magasságukat figyelembe véve folytatók a „kertészeti” munkálatok. A növények valódi ágak, izlandi moszat, szivacsörlemény és fűpor felhasználásával készültek. Végül 2001. márciusában az utolsó részlet is a helyére került, megvalósítva ezzel egy régente ígértet.

A makett szabványos 1:87 vasútmodell-arányban épült. A templomtorony a kereszttel együtt 37 cm magas. A kert alapterülete a járdákkal együtt 82 x 86 cm. A makett teljes elkészítéséhez 5 évre és közel 150 féle anyag illetve szerszám felhasználására volt szükség.

A templom felépítésének 60. évfordulójára fogadják szeretettel.

Madaras Balázs

Köszönetet érdemelnek:

A Mosoly Társasága
Darabos Györgyi
Hetényi Gábor
Horváth Zsuzsanna
Jóföldi István
Kiss Gábor

az anyagi támogatásért
készítésbeli segítségért
a bádogatók beszerzéséért
a mérések alkalmával nyújtott segítségért
a maketről készült fényképsorozatért
az átadásért

Krasznai Noémi
Labundy Gábor
Madaras Csaba
Madaras Péterné
Majerszky Zoltán
Németh Margit
Pazdera György
Puskás Loránd
Rácz István
Vámos Tamás
Vámosi Anikó
Verbényi István
Vida Tamás

a készítésbeli segítségért
szervezésbeli közreműködésért
az üvegbúra elkészítésének megszervezéséért
anyagbeszerzésért
a templomtető beszerzéséért
anyagi hozzájárulásért
az üveglablakok nyomtatásáért
a szerszámok illetve anyagok biztosításáért
a mérések alkalmával nyújtott segítségért
szervezésbeli közreműködésért
készítésbeli segítségért
az anyagi támogatásért
szerszámok biztosításáért és a makett szállításáért

*Tisztelt István Atya, kedves László atya, kedves vendégek és albertfalvi hívek!**

Szokatlan esemény részesei leszünk néhány percen belül. Egyházközségünk két lelkes fiatalja elkészítette templomunk kicsinyített mását. Megkértek, hogy ezt a nem mindennapi ajándékot adjam át nevükben egyházközségünk vezetőjének, plébános atyánknak és rajta keresztül minden albertfalvi hívőnek.

Amikor tudomást szereztem a makett készítéséről, elgondolkodtam, hogy vajon mi vezethette Madaras Balázs és Takács Károly barátaimat, amikor elhatározták, hogy több mint négyéves hosszadalmas munkával, több mint 150 féle anyag felhasználásával, elkészítik templomunk pontos, méretarányos – 1 a 87-hez léptékű – kicsinyített mását.

Ma, amikor országunkat ismét természeti katasztrófa sújtja, és a katolikus templomokban országos gyűjtést tartanak az árvízkárosultak javára, fel kell tennünk a kérdést: Illő dolog-e a külső szemlélő számára talán fölöslegesnek tűnő dologgal foglalkozni, mint egy templom kicsinyített másának elkészítése?

Ma amikor világunkat a haszonszerzés, a profit hajhászása hatja át, vannak, akik felteszik a kérdést, helyes-e az olyan időtöltés, amely nem hoz hasznot?

Azt kell válaszolnunk helyes, helyes és helyes. Helyes, hogy ma is vannak önzetlen alkotók, akik el tudnak merülni az alkotásban, és örömet tudnak szerezni másoknak művükkel. Mert mindnyájunknak meg kell időnként állni a mindennapok rohanásában. Ezekre a megállásokra hívnak bennünket a nem mindennapi, egyszerű alkotások. Rá kell tudnunk csodálkozni a természet szépségeire és értően kell néznünk egy-egy emberi alkotást, akkor is, ha az nem a közvetlen haszonszerzés céljából készült.

Csak találgatni tudom a makett készítésének közvetlen okait, indokait.

Először is talán a templomunk iránti hála és tisztelet vezette az ifjú mestereket. Hiszen mindketten gyakorló katolikusok, és ezzel a tettükkel is azt bizonyítják, hogy életüknek fontos színhelye templomunk.

Másodszor, lehet hogy a jó kezűgyességgel megáldott fiatalokat irányította egy kis játékos hajlam is. Hiszen lelkünk legmélyén játékos gyerekek is vagyunk. Jómagam és mindnyájan így vagyunk, el tudunk

* Elhangzott a makett átadásán.

merülni egy-egy keresztrejtvény megfejtésében, vagy a gyermekeinkkel való közös játék során igencsak bele tudunk feledkezni az önfeledt szórakozásba.

Harmadszor, biztos vagyok benne, hogy az Alkotókat a szeretet vezette, hogy megajándékozzanak bennünket templomunk kicsinyített másával. Az a szeretet, amely összetartja és erősíti egyházközségünk tagjaiban az együvé tartozás érzését. Köszönjük Madaras Baláznak és Takács Károlynak. És természetesen meg kell köszönnünk, annak a több mint húsz személynek is a segítségét, akik kisebb nagyobb mértékben hozzájárultak még a mű elkészültéhez.

Idén ősszel ünnepeljük templomunk felszentelésének hatvanadik évfordulóját. Ebből az alkalmából is, kedves István atya, engedd meg, hogy Madaras Balázs és Takács Károly egyházközségünk részére készített alkotását az ő nevükben átadjam.

Kiss Gábor

Doktor Úr a maga szíve sose' fáj?

Azt hiszem, ezeket a sorokat nemcsak saját magam és családom nevében, de sok-sok albertfalvai lakos nevében is írom.

44 éve már, hogy Albertfalva új körzeti orvost kapott.

A fiatal, mindenkihez kedves ember azonnal belopta magát az albertfalviaiak szívébe és azóta is szinte családtagként van jelen mindazonkál, akikhez a sors gyógyítóként rendelte.

Bizony, azóta sok-sok év múlt el, a kedves Doktor Úr azóta fáradhatatlanul gyógyította a betegeket, szinte éjjel-nappal. Bármikor hozzá lehetett fordulni bajainkkal, nemcsak a testi panaszainkkal, hanem a lelkiekkel is. Mindenkihez volt egy-egy vigasztaló, bátorító szava.

Gyógyította édesanyánkat, testvérünket, unokatestvéreinket, lányunkat kicsi korától kezdve napjainkig, most már az unokáinkat (akik immár felnőttek). Négy generációt kezelt, ápolt, gondozott.

Sajnos, így visszagondolva, bizony kevesen kérdeztük meg tőle:

Doktor Úr, a maga szíve sose' fáj?

Csak saját testi gyengeségünkkel voltunk elfoglalva, s nem vettük észre, hogy az évek múltán bizony a Doktor Úrnak is komoly egészségügyi problémái, így szívpanaszai lettek, így állapota annyira rosszabbodott, hogy múlt nyáron egyik betegénél szívinfarktus érte. Kórházba került és súlyos szívműtéten esett át.

Azokban a napokban Albertfalván sokat imádkoztunk, kérve a Mindenhatót, gyógyítsa meg Őt és fáradhatatlan, áldozatos munkájáért jutalmazza meg azzal, hogy szerettei körében még sok-sok időt eltölthessen.

Égbeszálló fohászaink meghallgatást találtak, Molnár doktor úr meggyógyult. Igaz, sajnos már nem gyógyíthatja betegeit (pedig szíve szerint ezt tenné továbbra is, tudjuk jól), de senki sem kívánhatja azt, hogy egészségét tovább veszélyeztetve dolgozzon és lássa el régi szeretett pácienseit.

Így mindazok nevében, akiket valaha is gyógyított, ezúton fejezzük ki hálánkat és szeretetünket. Szívvel kívánjuk, hogy még sok-sok évig élvezhesse jól megérdemelt pihenését. A jó Isten áldását kérjük rá!

*Gröber Lászlóné
és családja*

Az Albertfalvi Múzeum gazdagabb lett...

Az elmúlt évben – mint ismeretes – a múzeum kezdeményezésére sikerült megjelentetni – több szervezet, egyesület összefogásával – egy falinaptárt. A naptárt albertfalvi képeslapok és pecséték díszítették. A naptár az új évezredet volt hivatva köszönteni, és mindazok ajándékként kapták meg, akik a múzeum létrehozásáért, vagy gyarapításáért tettek valamit az elmúlt két évtizedben. A megjelentetés kapcsán elismerésüket fejezték ki a múzeum szakmai és állami felettesei, országgyűlési és kerületi képviselők, a fővárosi testvérmúzeumok vezetői.

Az ajándékozás ténye és a múzeum munkájának elismerése sok régi és új támogatót újabb adományozásra készítetett. Sokan gondolkodnak ma már úgy, hogy régi emlékeiknek, féltve őrzött kincseiknek a legjobb, legbiztonságosabb helye a múzeumban van. Itt ezek örökre megmaradnak, az adományozó nevével együtt. Leltárba kerülnek, a szigorú múzeumi szabályzatnak megfelelően.

Ezek után nézzük, kik mit juttattak el a múzeum részére az elmúlt időszakban:

Ambrus Józsefné, aki a múzeum alapítói közé tartozik, nagyapja és édesapja asztalos szerszámaikat adományozta a múzeumnak. Számos iratot, fényképet kapott a múzeum a Pálos Prüller dinasztia részéről.

Dr. Apai Béláné, aki egykor az iskola igazgatóhelyettese is volt, bizonyítványokat, kézimunkákat, rajzokat, füzeteket, könyveket adományozott.

Dr. Botos Lajostól az 1941-es templomszentelés fényképeiből kaptunk egy sorozatot, melyet annak idején maga készített.

Bundschuh Gáborné, aki az iskola igazgatóhelyettese volt és hosszú éveket töltött el az iskolában, régi osztályfényképekkel halmozta el a múzeumot.

Burka Emilné, aki egykoron az iskola tanulója volt, saját bizonyítványát bocsátotta rendelkezésünkre.

Falussyné Derzsi Teodóra, aki szintén iskolánk tanulója volt, és jelenleg Amerikában él, osztályfényképeket és az 1922-es, első iskolakápolna kehelyterítőjét juttatta el hozzánk.

Dr. Forgó László, akinek édesapja Albertfalva főjegyzője, testvére, Forgó Sarolta pedig iskolánk tanulója, majd tanára volt, a család összes

megmaradt iratát, fényképét adományozta a múzeumnak.

Garbóci László, Budafok helytörténésze igen sok dokumentumot adományozott, melyek Budafok és Albertfalva, azaz az egykori Promontor szoros kapcsolatára utalnak.

Györökné Bárdosy Magdolna, aki a múzeum alapítói közé tartozik, a Bárdosy és Till család minden megmaradt fényképét, iratát a múzeumnak ajándékozta. Neki köszönhető, hogy 1828-ig visszanyúlva, megismerhettük az első albertfalvi iskola tanítójának, Vodicska Vencelnek életútját, aki az ő családjának ősei közé tartozik, nevezett ükajja volt.

Héring Dezső és Héring Dezsőné adta nekünk azt a képeslapot, mely az 1941-ben elkészült templomot ábrázolja. Így vált lehetővé, hogy a már említett falinaptár képei tizenkettőre egészüljenek ki.

Dr. Hoffmann Pál, aki könyvet is írt Albertfalváról, igen sok olyan dokumentumot adott, melynek segítségével egyre tökéletesebb lesz az a kép, mely Albertfalváról kialakult.

Huszár Márta, akinek édesapja HÉV kalauz volt itt Albertfalván, édesapja, édesanyja és testvére, valamint a saját bizonyítványait, igazolásait, elsőáldozási emléklapját adta a múzeumnak.

Dr. Kada Lajos érsek úr, aki nyugállományba vonulása után itt Albertfalván telepedett le, azoknak az ajándékoknak nagy részét adományozta a múzeumnak, melyeket a nagyvilágban kapott hivatalos útjai során, melyekre a Vatikán megbízásából került sor.

Kemény Tibor Albertfalva utcáinak elnevezését kutatta sok évtizedre visszamenőleg. Kutatásainak eredményét bocsátotta rendelkezésünkre.

Dr. Kiss Ferencné Heiszer Márta, aki a Lóden Posztógyár dolgozója volt, az itt kapott emléklapokat, iratokat adta a múzeumnak.

Kocsisné Koloszar Judit, aki sok-sok adományával szintén a múzeum alapítói közé tartozik, legutóbb nagyapja kőfaragó szerszámainak és munkáinak fényképét, valamint nagybátyja Bárd (Bischoff) Oszkár iratait adományozta nekünk.

Krasznai László az Albertfalvi Ipartestület pecsétjét juttatta el hozzánk.

Dr. Lonkai Miklósné az Albertfalvi Neuschlosz-Lichtig Repülőgépgyár és Faipari Rt. megmaradt iratait, fényképeit adományozta a múzeumnak. Hozzájárult, hogy a gyárból megmaradt bútorokat lefényképezhesük és a múzeum leltárába vehessük.

Malatinszky Anikó, aki egykoron az iskola tanulója volt, osztályfény-

képeivel, iskolai okleveleivel és elsőáldozási emléklapjával ajándékozta meg a múzeumot.

Marton Károlyné Göttler Ida a Bisichkievich, Konkoly, Göttler családok több, mint ötven családi fényképét, valamint az MTI. által, 1950-1955 között, Albertfalváról készített csaknem ötven fényképet juttatta el hozzánk.

Móhr Miklós az albertfalvi középkori romtemplommal kapcsolatos kutatásainak eredményeit bocsátotta a múzeum rendelkezésére. A szakirodalomban megjelenő legújabb kutatási eredményeket tőle kapjuk meg.

Palotai Erzsébet, aki egykoron iskolánk tanulója volt, saját iskolai emlékeit adta a múzeumnak. Nevéhez fűződik, hogy az iskola egyik kiemelkedő pedagógusának, Balogh Gizellának teljes iratanyagát megszerzte a családtól, és lemásolásra a múzeum rendelkezésére bocsátotta.

P. Gyulai Károlyné, aki hosszú éveken keresztül volt az iskola tanítója, régi osztályfényképeit adta át lemásolásra. Régi tanmenetei, saját maga által írott tankönyvei szintén a múzeum tulajdonába kerültek.

Pöckl Andor a családja teljes iratanyagát a múzeumnak adta, a csaknem száz irat lehetőséget biztosított arra, hogy a teljes családfát meg tudjuk belőle írni. Kiemelkedő érdemei vannak a Mahunka anyag átadásával kapcsolatban is.

Schipek Imréné, akinek férje Albertfalva egyik kiemelkedő asztalosa volt, a család birtokában lévő összes asztalosipari fényképet, iratot a múzeumnak adta. Tőle is kaptunk egy fényképsorozatot, mely az 1941-es templomszentelés mozzanatait rögzítette.

Sümegh László Albertfalva Fő utcája házainak nagy részét fényképezte le a lebontás előtt. Ezt a fényképanyagot a múzeumnak adta. Diasorozatot készített iskolánk 150 éves évfordulóján a jubileumi ünnepekről. E sorozat is a múzeum birtokában van.

Dr. Szederkényi Ervin is az iskola tanulója volt. Bizonyítványát, elsőáldozási emléklapját, cserkészigazolványát juttatta el a múzeumnak.

Szilvássy Mária az iskola 1966-ban végzett tanulója osztálytalálkozót szervezett a közelmúltban. Mind a saját, mind osztálytársai birtokában lévő osztályfényképeket összegyűjtötte és lemásolásra rendelkezésünkre bocsátotta.

Vajda Endre, akinek édesapja Albertfalva egyik kiemelkedő asztalosa volt, néhány kisebb asztalosipari műremekét adományozta múzeumunk-

nak. Megkaptuk tőle a család teljes iratanyagát, valamint sok-sok fényképet, melyek a Mahunka Imre út egy-egy részletét ábrázolják.

Dr. Verbényi István plébános úr, aki egykoron szintén iskolánk tanulója volt, hozzájárult ahhoz, hogy segítőtársai közreműködésével, a múzeum pincéjében berendezzük az egykori első iskolakápolnát. Itt az eredeti bútorok, zászlók, szobrok, berendezési tárgyak láthatók.

A felsoroltak képezik a múzeum anyagának alapjait. Ehhez tevődik hozzá mindaz, melyet a Petőfi Sándor Általános Iskola tanulói gyűjtöttek össze, az elmúlt 25 évben. Ez a kapott és összegyűjtött anyag ad lehetőséget arra, hogy mind az állandó, mind az időszakos kiállításokat meg tudjuk rendezni. Így jött létre 2001. március 1-jére, Albertfalva 182. születésnapjára a múzeum képtára, mely 50 db. nagyméretű, fatáblára kasírozott fényképet tartalmaz. Ez az anyag biztosítja annak lehetőségét, hogy a közeljövőben megindulhat az az életmód kutatás, mely az Albertfalván élő emberek közel kétszáz éves múltjának történetét lesz hivatva kutatni.

Ez úton is szeretném megköszönni a felsorolt adományozók nemeslelkűségét, akik nélkül nehezen lehetne elmondani, hogy Albertfalvának ma múzeuma van. Szeretnénk, ha az ő példájuk másokban is felkeltenék az adományozás vágyát. Meggyőződésünk, hogy csak ily módon lehetne megmenteni azt a sok értéket az utókor számára, mely még ma is egy-egy lakás egy-egy fiókjának mélyén fekszik. Kérünk mindenkit, amennyiben erre lehetősége van, adja e tárgyakat a múzeumnak, vagy legalább engedje azokat lefényképezni, lemásolni. Úgy gondolom, hogy e nemes cselekedettel múltunkat becsüljük meg, és ezen keresztül állítunk példát a jövő nemzedékének. Csak ily módon fogják tudni megbecsülni őseik múltját, a maguk jelenét, mely idővel az ő múltjuk lesz.

Beleznay Andor

Az ökumenikus mozgalomról

A Don Bosco Katolikus Általános Iskola 2001. január 25-én
elhangzott műsora az iskolarádióban

Dicsértessék a Jézus Krisztus; Áldás, békesség; Erős vár a mi Istenünk! A Katolikus, a Református és az Evangélikus Egyház köszöntésével szölkít meg mindenkit.

Tisztázzuk először is, hogy mi az ökumenikus mozgalom lényege, másodszor pedig, hogy mi lehet a mi feladatunk benne.

Az egyházak, felekezetek egységre törekvését ökumenikus mozgalomnak nevezzük. Az egységre törekvés közös út keresését jelenti az összefogásra. Keressük az egyetértés útját az együttműködésre, közös cél érdekében. Ebben a közös út keresésében biztos alapunk a Szentírás, amelyre építhetünk, mert Isten szól hozzánk benne.

Három szempontból fontos az egység az egyházban és általában is.

1. *Egy közösség akkor működik igazán jól, hatékonyan, ha egységes.*

2. *Akkor hiteles és vonzó a kívülállók számára.*

3. *Akkor tud megállni külső támadásokkal szemben, és tud eredményesen harcolni ellenük.*

Mit tehetünk mi, az iskola közössége az egyház egységéért? A mi dolgunk a világban az, hogy Isten gyermekei legyünk. Ez azt jelenti, hogy Istennek engedelmeskedve élünk Isten akarata szerint. Isten országa ott van, ahol az Ő akarata érvényesül. Az Ő akarata pedig az, hogy minden ember üdvözljön és eljusson az igazság ismeretére. Az üdvösség az Istennel való egység, a tökéletes harmónia állapota. A mi közös célunk: egységesnek kell lennünk abban, hogy rajtunk keresztül Isten országa épüljön a világban. Ez minden egyes ember és az egész emberiség érdeke.

Jézus főpapi imájában egységért könyörög az atyához. Hogy mindnyájan egyek, egységesek legyünk a szeretetben, akik elhittük, hogy Jézus Istentől jött és befogadtuk Isten Jézus által hozott üzenetét.

Az ökumenikus imahéten mindenki, aki Jézus Krisztust vallja megváltójának, együtt imádkozik az Atya, a Fiú a Szentlélek Istenhez, hogy az egyházban egység és egyetértés legyen. Katolikusok, reformátusok evangélikusok együtt hallgatják az Ige hirdetését, a Krisztus evangéliumát és együtt válaszolnak rá énekben, imádságban, hitük közös megvalósításában.

Ezt tettük mi is a szerda reggeli közös imádkozás alkalmával. És megtehetjük bármikor. És ez nem kevés.

Gyerekek! Mi mindnyájan meg vagyunk keresztelve az Atya, Fiú, Szentlélek Isten nevében. A keresztség által Isten gyermekei és Jézus Krisztus testvérei vagyunk. Így szólíthatjuk Istent, a mindenség teremtetőjét és urát: Atyám! A teljes bizalom hangján. És így szólíthatjuk egymást: testvér. Testvérem a Jézus Krisztus által.

Családunk pedig az anyaszentegyház. A Szentírás alapján mindenki, aki Jézus Krisztust vallja megváltójának, az az egyház tagja. Az egyházban mindenféle ember egységre juthat, mert a Jézus Krisztusba vetett hit összeköti őket. A Szentlélek Jézus Krisztusban lebont minden válaszfalat az emberek közt, és igazi egységbe tereli őket az egyházban. A Szentlélek, az egység lelke Jézushoz tud terelni, és nála megtartani.

A felekezetekre szakadt kereszténység, keresztyénség csak az egy Úr Jézus Krisztusban találja meg egységét. Mert más alapot senki nem talál a meglévőn kívül, amely a Jézus Krisztus. (1 Kor. 3, 11)

Ugyanis Isten Jézusban rendezte újra és véglegesen azt, amit mi a hitetlenségünkkel elrontottunk. Az Isten és ember közötti egységet. Jézus által megbékéltette Isten magát velünk. Jézus által lehet egység, béke az emberek között is. Jézusban megjelent az Isten üdvözítő kegyelme, minden ember üdvösségére. Isten az Ő szavát, szent Igéjét Jézusba öltöztetve közénk küldte. Ezért semmi sem választhat el minket az Isten szeretetétől, amely megjelent a Jézus Krisztusban. (Róm. 8, 38-39) Jézus a bűnbocsánat örömhírével képviselte Istent a világban. Hogy Isten a megtérő bűnösnek Krisztusért megbocsát. Ez Krisztus evangéliuma, amely az egyház legnagyobb kincse. Az igaz ember ebből a hitből él. (Róm. 1, 17) Ennek az örömhírnek legyünk hírvivői, tanúi a világban. Ebben legyünk munkatársak. Az evangélium öröme ragyogja be életünket, tetteinket, szavainkat. A mi közös utunk: Jézus Krisztus. A mi közös jövőnk: Jézus Krisztus. Egységre Jézus Krisztusnál találhatunk a szeretetben, a rá figyelésben, az Őt követésben. Mert: Jézus az út, az igazság és az élet.

Az a parancsunk Istentől, hogy higgyünk az Ő Fiának a Jézus Krisztusnak nevében és szeressük egymást. De nemcsak szóval, ne is nyelvvél, hanem cselekedettel és igazsággal. Arról ismeri meg a világ Jézus tanítványait, hogy szeretik egymást. Az egységet az igazi önfeláldozó, irgalmas szeretetben találhatjuk meg, mely mindenre képes a másik emberért. Jézus az életét is odaadta értünk. A szeretet az egyetlen kulcs a

másik ember szívéhez, mert Istentől van. A szeretet feloldja a bizalmatlanság, a félelem görcsét, nyitottá és érzékennyé, együttérzővé tesz a másik ember problémájára.

Az egységet Isten igazsága jelöli és megtalálhatjuk. Az Isten igazsága pedig más, mint az embereké. Nem büntető, hanem mentő, megajándékozó igazság. Ami a felénk áradó, végtelen szeretetéből fakad. Jézus Krisztus azt mondja: aki az igazságból való, hallgat az én szavamra. Az Ő örök életre hívó szava ma is hangzik felénk. A mi élő Urunk ma is szól hozzánk, az Ő népéhez, az Ige hirdetésében, a Szentírás szavain keresztül. Kérdéseinkre a választ az élő Úrnál kell keresnünk. Nála a legeltérőbb nézetek, indulatok békében megoldást találhatnak, kezek egymásba kapaszkodhatnak. A krisztusi szeretet hullámhosszán az Ige fényében a kérdések világos, egyértelmű, egyszerű választ kapnak. Nézzünk fel tehát Jézusra, a hit szerzőjére! Mert Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. (Zsid. 13, 8)

Krisztus élete követendő életpélda, minta a mi számunkra, mert Ő tökéletesen egy volt az Atyával, tökéletesen engedelmes volt. Mert körüllötte Isten országa valósult meg. Legyünk egyek abban az igyekezetben, hogy életünk minél jobban hasonlítson Jézuséra. Embertársainkkal úgy bánjunk, mint Krisztus bánt. Tegyük meg önzetlen, irgalmas szeretettel egymásért mindent, mint Jézus tette. És lássuk meg a másik emberben Krisztust. Vagyis: bármit teszünk embertársunkkal, úgy tegyük, mintha Krisztussal tennénk.

Ha mint tanítványok egységesek tudunk lenni a krisztusi szeretetben, ez nem csak a mi Urunkkal, hanem egymással is szilárdan összeköt, erősíti a belső egységet, a közösséget. Ha életünk Krisztusra mutat, akkor leszünk Krisztus hiteles, szavahihető tanúi a világban. Nagy a felelősségünk tehát, nem mindegy, hogyan élünk. Vonzó, vagy taszító példát adunk. Hiszen ezt a megbízást kaptuk Urunktól: legyetek tanúim! Legyünk Isten szeretetének tanúi és a Jézustól kapott békesség követői együtt, mások, kívülről, Istent, Jézust nem ismerők megnyerésében, tanítvánnyá tételében.

Ma a világ tele van sötétséggel, hamissággal, babonával. Csillagjósolás, tenyérjósolás, horoszkóp, boszorkányok, szörnyek, erkölcstelenség, kábítószerek, alkoholizmus, hitványság, szcientológia, siker, pénzimádat, álszent liberalizmus, üresség, hatalomvágy.

Keletről áradó hamis vallási irányzatok, melyek szemében az élet nem

érték; a végzet meghatározza szerintük az ember tetteit, vagyis az ember nem felel tetteiért; Isten egy diktátor, pl. az iszlám szerint; ismeretlen számukra az irgalmas szeretet fogalma. Mind e mögött a fő hazug, ahogy Jézus nevezi: a hazugság atyja, az ördög áll. Aki, mint ordító oroszlán jár a világban arra lesve, hogy elnyeljen minket. Legyetek józanok, vigyázatok (1 Pét. 5, 8), mert az álnokság a világban a hiszékeny, buta emberekre épít. S mert az ördög ereje nagyobb, mint a miénk, a világnak talán soha nem volt nagyobb szüksége Jézusra, mint napjainkban. Nagyon hátafórtottan kell ragaszkodnunk Krisztushoz, az Ő igazságához, hogy megálljunk a benne való hitben, és összekapaszkodni a Krisztusi irgalmas szeretetben. Közösen fellépni és harcolni a hamisság és a sötétség ellen. Jézus vezetését elfogadva, aki a világ világossága. És akkor a Krisztustól kapott béke derűje, nyugalma árad szét bennünk és körülöttünk. A Krisztustól kapott szeretet melege olvasztja fel a félelemtől megdermedt, a gyűlölettel megfagyott szíveket és a tőle kapott hit ad erőt a pálya végigfutásához, a harc megharcolásához, az Isten országa megépítéséhez, hogy jobb tanítványként igaz tanúk legyünk. Mert nem a szolgaság lelkét, hanem a hiúság lelkét örököltük. „Bízzatok! – biztat Jézus – Én legyőztem a világot. Békességet adok nektek, az én békességemet. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek és ne féljen, higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem!”

Krisztus országa, amely az Igében és a hitben uralkodik az emberen, uralkodik a mi közösségünkön is, és a mi szíveinkben!

Járjunk tovább együtt az iskola szellemiségét meghatározó elfogadó, szolgáló, megértő, segítő, türelmes testvéri szeretet útján Jézus Krisztussal, a Vele való végső és örök találkozás reményében!

Balog Péterné

(Szerkesztették: Szegő Kati, Csordás Attila, Kolonics Gergő és Bartók N. T.)

Szeretnénk az Egyházközség azon tagjai számára is némi felvilágosítást adni iskolánkról, akik még nem ismerik intézményünket.

A Don Bosco Katolikus Általános Iskola bemutatása

1116 Budapest, Albertfalva utca 9–11.

Telefon: 208-4030

Igazgató: Koblenz Attila

Iskolánk Albertfalva családi házai között, rendkívül jól megközelíthető helyen, a 14, 114, 7A busz és a 41, 47-es villamos megállójától két percre található.

Épületünkben 18 tanterem, 1 tornaterem, ebédlő, fogorvosi rendelő, 16 modern géppel felszerelt számítógép-terem szolgálja ki tanulóinkat Sulinet, Internet hozzáférési lehetőséggel.

8 évfolyamon 427 tanulót nevelünk-oktatunk Don Bosco „Megelőző lelkeségének” megfelelően.

Katolikus iskolánk magas szakmai színvonala mellett biztosítja a talán legsebezhetőbb korosztály, a serdülő fiatalok vallásos nevelését. Hisszük és valljuk, hogy egyházi iskoláinknak missziós feladatuk van, művelődési-nevelési centrumként kell működniük saját egyházközségükön belül.

Don Bosco „Megelőző módszerének” segítségével a tanórákon és az azt követő szabadidőben megfelelő programok kidolgozásával reális alternatívát tudunk nyújtani mai világunk humánumot nem ismerő negatív hatásaival szemben.

Ez kell, hogy szilárd alapot képezzen a jelen, s jövő magyar keresztény ifjúsága számára, amit Bosco Szent János nagyon egyszerűen és frapánsan így fejezett ki: „Neveljünk becsületes állampolgárokat, jó keresztényeket, és végül boldog lakókat az égnek.”

A mindennapi életbe beépülő hagyományaink:

- *A tanévet közös, ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).*
- Tanítás kezdetén és végén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak.
- Péntek délutánonként játékos „oratóriumot” szervezünk a gyerekeknek.
- Karácsonykor közös ünnepségen vesznek részt a szülők és a diákok. Ezt lelkigyakorlat előzi meg, gyónási lehetőséggel.
- Iskolánk névadó szentjét a Bosco-napon vetélkedőkkel, játékokkal ünnepeljük.
- Farsangunk, báljaink volt tanulóink számára is biztosítják a közös szórakozás lehetőségét.
- Tanév végén a Vidámság Napja az egész család számára jelzi a vakáció közeledtét.

Angol és német nyelv oktatása 8 évfolyamon, harmadik osztálytól csoportbontásban folyik. Számítástechnikát az ötödik évfolyamtól tanulnak a gyerekek.

Tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek

Alsó tagozaton napközit, felső tagozaton tanulószobát működtetünk. Szakköreink, korrepetálásaink lefedik oktatásunk teljes spektrumát:

- Képzőművész szakkör
- Természettudományi szakkör
- Nyelvi szakkörök
- Játék szakkör
- Énekkar
- Filmvetítő szakkör
- Újságszerkesztő szakkör
- Matematika szakkör
- Irodalom, nyelvtan szakkör
- Felvételi előkészítők
- Oratórium

Szabadidős tevékenységeink:

- Első osztályban: korcsolya a Műjégpályán (a gyermekeket különbusz szállítja)
- 2-4. osztályokban úszástanfolyam a Kondorosi uszodában
- 6. évfolyamon erdei iskola
- 1-4. évfolyamon játékos torna és focisuli
- Felsőben tanár-diák foci és kosár oktatás
- Délutánonként a Weiner Leó Zeneiskola kihelyezett osztályaiban zongora-, hegedű-, cselló-, szolfézs-, valamint énekes iskolai oktatás folyik
- Nyári és téli táboraink 12-14 helyszínen zajlanak, melyekhez alapítványi segítség igényelhető. Ezeken tanulóink 80%-a vesz részt

Egyéb fontos információk

Ügyeletet 7⁰⁰-tól 17³⁰-ig biztosítunk tanulóink számára.

Iskolánkban két alapítvány – a Don Bosco Iskolaalapítvány és a Savio Alapítvány – működik, melyek a szociális támogatásokból rendkívüli mértékben veszik ki részüket.

2001/2002-es tanévben indítandó első osztályok

A jövő tanévben 3 első osztály indítását tervezzük, max. 25-25 fővel, angol és német nyelvtanulási lehetőséggel. Osztálytanítójuk Pálos Ildikó, Kovácsné Szalatnyai Nóra, ill. Bathóné Békefi Annamária.

Magyarból a Nemzeti Tankönyvkiadó, matematikából a Dinasztia kiadó Matematika csodái c. tankönyveit használjuk.

Nyílt órák, nyílt napok időpontjai

Alsó évfolyamon nyílt napot a tanév folyamán kétszer: ősszel és tavasszal tartunk.

*Leendő első osztályos szülők részére szervezett
szülői értekezlet időpontja*

Előzetes jelentkezés az igazgatói fogadóórán: minden kedden 14-től 17⁰⁰-ig. Kérjük, erre hozzák el a gyermek keresztlevele másolatát, ill. hitoktatói vagy plébánosi ajánlást.

A leendő első osztályos tanulók részére a beiratkozás időpontja – az Önkormányzat által meghatározott időpontban – április 26-27-én 8-19 óráig.

Számukra tájékoztató szülői értekezletet május végén tartunk.

További információ kérhető

További információ az iskola telefonszámán: 208-40-30, valamint személyesen az igazgatói fogadóórán (minden kedd 14-17⁰⁰) kérhető.

Iskolai táborok 2001-ben

1.	Balogh Lászlóné	<i>Jún. 30-júl. 10.</i>	BÜKK vándortábor
2.	Barlay Bence	<i>Jún. 22-júl. 1.</i>	BACH
3.	Barlay Bence	<i>Júl. 23-27.</i>	BAGOLYIRTÁS
4.	Bruckner László	<i>Jún. 23-29.</i>	BALATONKENESE
5.	Büki Györgyné	<i>Jún. 23-29.</i>	ALBERTIRSA
6.	Goda Richárd	<i>Júl. 1-7.</i>	PÁLKÖVE
7.	Iglárné Sz. Enikő	<i>Jún. 25-30.</i>	SZANDASZŐLŐS
8.	Makrai Ákos	<i>Jún. 25-30.</i>	SZEPEZD
9.	Simor Ágnes	<i>Jún. 25-29.</i>	KEMENCE
10.	Szatmári Éva	<i>Jún. 23-29.</i>	MÁTRASZENTISTVÁN
11.	Vass Rezsóné	<i>Jún. 22-júl. 1.</i>	CSÓKAKŐ

Karitász hír

A Karitász munkacsoportja május hóban a Tisza menti árvízkárosult falvakba expedíciót indít. Kérünk szépen tartós élelmiszereket és pénzbeli támogatást. Az adományokat bármikor be lehet adni a plébániára vagy a szentmisék után a sekrestyébe.

Kirándulás Pilisszentlászlóra autóbusszal

Jelentkezés Ridinger Juditnál a misék után vagy a Szent Teréz Rendelőben munkanapokon (203-67-97) pénzbefizetéssel együtt.

Időpont: május elseje.

Program: bográcsban paprikáskrumpli főzés, később számháború, melyben a Scotland Yard és az FBI csapata fog nyomozni. A buszban a szokásos vetélkedő nyereményekkel.

Részvételi díj: 1200,-Ft.

A Társas Kör hírei

A 2001. évi rendes közgyűlésről

A Társas Kör 2001. március 3-án, szombaton tartotta éves közgyűlését. A közgyűlés elfogadta az elnöki és a gazdasági beszámolót valamint az ellenőrző bizottság jelentését.

Az Albert Herceg Díjat idén a közgyűlés egyhangúlag Virt Lászlónak ítélte oda.

Locsolóbál

A kötelező hagyományoknak megfelelően idén is lesz húsvétvasárnap locsolóbál. Helyszíne a Don Bosco Iskola ebédlője. Kezds 20 órakor, a belépőjegy ára 400 Ft.

Kiss Gábor, elnök

Kirándulások, túrák

2001. április 21. – Budatétényi séta. Vezeti Garbóci László

Találkozó: a camponai 150-es busz végállomásán 9.³⁰-kor

Várható költség: 300,-Ft.

2001. április 22. – Budapest – Pomáz – Csobánka – Szentkút – Hosszú-hegy – Pilisszántó – Budapest.

Táv: HÉV-vel Budapest – Pomáz, volánbusszal Pomáz – Csobánka.

Vissza: Pilisszántó – Budapest, 25km. Természetjárás: 9km, szint 210km.

Közepes túra. Találkozó: a Batthyányi-téri HÉV végállomásánál 9.³⁰-kor. Várható költség: kb. 400,-Ft.

2001. április 28. – Budapest – Érd (Földrajzi Múzeum – Minaret – Pestis-kápolna – Ófalu, Duna-part) – Budapest

Táv: Volánbusszal 15km, természetjárás: 9km, szint 120m. Közepes túra.

Találkozó: XI. Karinthy Frigyes út, 3-as busz végállomásánál, 8.³⁰-kor.

Várható költség: kb. 300,-Ft.

2001. május 19. – Budapest – Soroksár (műemlékek) – Molnár sziget (séta a szigeten) – Átkelő hajó (a soroksári Duna-ágon) – Csepel sziget – Strand – TVT – Tamariska domb – TVT – Csepel (a belváros műemlékei).

Táv: 12km, szint 100m. Közepes túra. Találkozó: a vágóhídi HÉV végállomásánál 8.⁴⁵-kor. A túrák szervezője: Illavszky István

Kéthetes erdélyi kirándulás

Erdély műemlékekben, természeti szépségekben, emlékhelyekben bővelkedő szép tájaira szervez autóbusszos kirándulást a Társas Kör 2001. július hó második felében.

Az érintett területek: Nagyvárad, Kolozsvár, Marosvásárhely, Székelyföld, Csík és Gyergyó, Csíksomlyó, Gyilkos tó, Szent Anna-tó.

Várható részvételi költség: 56.000 Ft, amelyben szállás, reggeli, vacsora, autóbusszos utazás és biztosítás foglaltatik. A belépőket ezen felül a helyszínen kell fizetni Lei-ben. A részletes program május 20-ig készül el.

Jelentkezés 30.000 Ft befizetésével május 20-ig a templomban misék előtt és után a könyves asztálnál vagy Körtvélyessy András kántornál vagy keddi napokon 14-16 óráig a Községi Házban az AKTK Nyugdíjas Klub összejövetelein Illavszky Istvánnál. (tel.: 06 30- 9516 251)

Tartalom

„A feltámadott arca”	1
Lelkipásztori adatok a 2000. évről	1
Jubileumok 2000-ben	2
Az ezredforduló húsvétján	3
Zakeus, a dzsentlemen	6
Kis – nagy bűneink	7
Családközösségeink „szombati” lelkigyakorlata	13
Komolyzenei hangversenyek az albertfalvi Szent Mihály templomban .	17
Tengerentúli tapasztalatok	22
Spanyolországi útinapló	24
Hősi halottaink emlékére	29
Jaj annak a nemzetnek, melynek a múltra emlékezete nincsen!	33
Templomunk makettjének rövid története	36
Doktor Úr a maga szíve sose’ fáj?	40
Az Albertfalvi Múzeum gazdagabb lett... ..	41
Az ökumenikus mozgalomról	45
A Don Bosco Katolikus Általános Iskola bemutatása	50
Iskolai táborok 2001-ben	53
Karítász hír	54
Kirándulás Pilisszentlászlóra autóbusszal	54
A Társas Kör hírei	54
Kirándulások, túrák	55
Kéthetes erdélyi kirándulás	55

